

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 10, 2005 Vol. XCVI Nr. 219

Emigracijos pasekmės: šalyje trūksta statybininkų

Vilniuje statomas gyvenamasis namas.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 9 d. (ELTA) — Augančią Lietuvos ekonomiką bene geriausiai jaučia statybininkai. Jie jau važinėja beveik naujomis mašinomis ir nebedirba viršvalandžių.

Oficialūs atlyginimai statybose per metus paaugo maždaug penktadaliu ir siekia apie 1,300 litų per mėnesį, tačiau neoficialiai geras statybininkas kelių savaičių uždarbį skaičiuoja

tūkstančiais.

Sergėjus Bezubovas mūrininku dirba daugiau nei dvidešimt metų. Penktą mūrininko kategoriją turintis vilnietis darbu ir atlyginimu nesiskundžia. Dirbdamas įmonėje jis uždirba beveik 3,000 litų per mėnesį, prieš metus mūrininko atlyginimas buvo 1,000 litų mažesnis.

Atlyginimai kyla, tačiau statybų bendrovės sako vis sunkiau surandančios gerų darbuotojų. Pati didžiausia statybininkų paklausa yra Vilniuje. Vienam Vilniaus darbo biržoje registruotam bedarbiui tenka trys statybininko darbo vietos. Klaidoje statybininkų paklausa penkis kartus viršija pasiūlą.

Šiandien sutikti statybininką darbo biržoje yra beveik neįmanoma. UAB „Vigysta“ vadovas Rimantas Bublys skundžiasi, kad labiausiai trūksta apdailininkų. „Anksčiau apdailos darbai buvo ne mūsų problema, žmonės patys tuo pasirūpindavo. Dabar, kai butus bus privioloma parduoti su apdaila, reikės ieš-

koti apdailininkų“, — sakė R. Bublys.

Lietuvos darbo birža šiemet rengiasi paklausių statybinių profesijų išmokyti kaip niekada daug bedarbių. Į statybos profesinį mokymą planuojama nukreipti 3,000–4,000 bedarbių, kai pernai buvo apmokyta iki 2,000 bedarbių.

Darbo pasiūlos ir paklausos skyriaus vyriausioji specialistė Janina Zvicevičienė teigia, kad šiuo metu beveik

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Lietuvių telkiniai.
Paminklo statybai — žalia šviesa. Tylėti ir tūnoti, ar kalbėti ir veikti.
Europarlamentarai pasiruošę padėti jauniems politikams.
Vanduo — ne toks paprastas, kaip atrodo.
Paaugliai Čikagoje ir muziejuje.
Mano pomėgis.
Iš Cicero lietuvių veiklos.
Lietuvos Dukterų popietė.

Valiutų santykis

1 USD — 2.933 LT
1 EUR — 3.452 LT

Mirė vyriausias Europoje kunigas

Vilnius, lapkričio 9 d. (BNS) — Šiaulių katedroje aukotos šventos mišios už amžiną atilsį kunigą Joną Povilaitį. Šiauliuose pastaruosius tris dešimtmečius gyvenęs altarista Jonas Povilaitis, manoma, buvo vyriausias dvasininkas Europoje.

Šiemet vasaros pabaigoje Jonas Povilaitis šventė šimto trejų metų jubiliejų.

1979 metais tapęs Šiaulių Šventųjų Petro ir Povilo parapijos altarista, Jonas Povilaitis apsigyveno pas artimą giminaitę, Šiauliuose žinomą gydytoją.

2002 metais, šimto jau sulaukęs

dvasininkas, Šiaulių katedroje dar klausė išpažinčių, bendravo su tikintisiais.

Kunigą šiandien geru žodžiu minėjo ne tik nuo tremties tarybiniais metais išgelbėti jo artimieji.

Nuoširdų, atvirą, malonų dvasininką tikintieji mena bene dešimtyje Lietuvos parapijų, kuriose Jonas Povilaitis buvo nuo 1928 m., kuomet išventintas į kunigus.

Dvasininko palydėti į paskutinę kelionę tikintieji rinkosi iš viso Šiaulių krašto. Vyriausias Europoje katalikų kunigas palaidotas garbingoje vietoje — šventoriuje.

Vėl suimtas Henrikas Daktaras

Vilnius, lapkričio 9 d. (ELTA) — Vilniaus miesto 2-osios apylinkės teismas trečiadienį leido dviem mėnesiams suimti Kauno nusikalstamo pasaulio autoritetu bei garsiausiu Lietuvos nusikaltėliu vadinamą Henriką Daktarą.

Pirmadienį Kauno mieste H. Daktaras buvo sulaikytas tęsiant ikiteisminį tyrimą byloje dėl turto prievartavimo ir kitų nusikaltimų. Po to Kauno rajone, Užliedžių kaime, kaukėti bei ginkluoti pareigūnai šturmo H. Daktaro namą.

Policijos generalinio komisaro Vytauto Grigaravičiaus įsakymu pernai suburta ilgalaikė tyrimo grupė aiškinti Kauno nusikalstamų grupuočių veiklą.

Kauno nusikalstamo pasaulio vadeiva H. Daktaras, pravarde Henytė, laisvėje gyvena jau 4 metai.

Henrikas Daktaras

Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Teisėsaugininkai neslepia, kad jo veikla buvo stebima. H. Daktaro sūnus Enrikas Daktaras irgi seka tėvo pėdomis: šių metų vasarį buvo nuvestas už narkotikų kontrabandą bei netikrų pinigų platinimą.

JAV paliko įspūdį Lietuvos pasiruošimas

Vilnius, lapkričio 9 d. (BNS) — Lietuvos diplomatai supažindino JAV įstatymų leidejus ir pareigūnus su Lietuvos pažanga, įgyvendinant JAV vizų atsisakymo programos „kelio gairių“ planą.

Kaip pranešė Lietuvos užsienio reikalų ministerija, šią savaitę Washington, DC, lankėsi Lietuvos URM sekretorius Oskaras Jusys ir Konsulinio departamento direktorius Vaidotas Verba.

Lietuvos diplomatai susitiko su JAV Kongreso Atstovų Rūmų Teisingumo komiteto pirmininku James Sensenbrenner, Baltijos sambūrio JAV Kongrese pirmininku, geru Lietuvos bičiuliu John Shimkus, kitais Kongreso nariais, JAV Valstybės ir Krašto saugumo departamentų pareigūnais, JAV viceprezidento patarėju nacionalinio saugumo klausimais Joseph Wood ir kitais prezidento administracijos pareigūnais.

Lietuvos pareigūnai pademonstravo galiojančius Lietuvos diplomatinis pasus su biometriniais duomenimis. Tokio pavyzdžio pasai visiems Lietuvos piliečiams bus pradėti išduoti nuo 2006 metų vidurio.

JAV Kongreso atstovai gerai įvertino Lietuvos laimėjimus asmens dokumentų ir vizų apsaugos srityje, Lietuvos konsulinių pareigūnų mokymo kokybę ir pažadėjo, kad Lietuvos imigracinės politikos pažanga bus tinkamai įvertinta.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-09-05

November 10, 2005

773 P1 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830
***** MIXED ADC 607 PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

SAN DIEGO, CA

Amb. Vygaudo Ušacko
viešnagė

San Diego Lietuvių Bendruomenė (LB) buvo suburta į JAV LB apylinkę prieš šešerius metus. Nors ir ne ypatingai gausi, San Diego LB gali pasidžiaugti savo bendruomenės narių aktyvumu. Sandiegiečių veiklos įvairiapusiškumą gerai iliustruoja tai, jog jie turi ne tik savo valdybą, kuri koordinuoja bendruomenės veiklą, bet yra įkūrę ir šeštadieninę lituanistinę mokyklą bei tautinių šokių grupę „Jūra“. San Diego taip pat aktyviai veikia Lietuvių namai (angl. „House of Lithuania“), kurie yra San Diego daugianacionalinės kultūrinės organizacijos „House of Pacific Relations“ dalis.

Malonu, kad sandiegiečių veikla neliko nepastebėta ir Lietuvos Respublikos atstovybės JAV. San Diego buvo pasirinktas pirmąją vietą, kur ambasadorius V. Ušackas šių metų rugsėjo 10 d. pristatė savo ką tik išleistą knygą „Kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“. Ambasadoriaus Ušacko viešnagė San Diego rūpinosi Algis ir Viva Bačanskai.

Ambasadorius V. Ušackas savo vizitą San Diego pradėjo apsilankymu šeštadieninėje poeto Bernardo Brazdžionio vardo lituanistinėje mokykloje, kuri yra viena iš 27-nių lituanistinių mokyklų JAV. Kadangi San Diego yra atokiau nuo didesnių lietuvių telkinių Šiaurės Amerikoje, čia rečiau užsuka svečiai. Todėl mokytojai ir vaikai visuomet laukia jų ir yra dėkingi, kai juos aplanko atvykę iš toliau, nes tai labai praturtina mokyklėlės gyvenimą. Žinoma, kai buvo sužinota, kad atvyks Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas, mokyklėlėje kilo tikras sujudimas. Dar gerokai prieš atvykstant svečiui, į mokyklos salę susirinko daugiau nei 25 mokiniai (dauguma vaikų yra jaunesni nei 10 m. amžiaus), jų tėvai ir svečiai. Ambasadorius V. Ušackas buvo pasitiktas šiltais plovimais. Viena iš mokyklos direktorių, Simona Valančiūtė-Kau-

šas, pristatė ambasadorių V. Ušacką ir padėjo pravesti pokalbį su vaikais. Ambasadorius V. Ušackas trumpai papasakojo apie save ir savo pareigas, o vėliau atsakė į susirinkusių klausimus. Po pokalbio ambasadorius mieliai sutiko pašokti su mokiniais ir mokytojais visų mėgstamą ir gerai žinomą šoki „Jurgeli, meistrelį“. Mokyklos direktorė Dalytė Lovett, įteikė ambasadoriui Ušackui suvenyrą savo tėtuko Vytės Nemunėlio, eiliuotos pasakos „Meškiukas Rudnosiukas“ naujausią leidinį. Po to visi turėjo progos nusifotografuoti su svečiu. Baigdamas savo viešnagę mokyklėlėje, ambasadorius prizadėjo užsukti ir pabendrauti su vaikais, kai jo keliai vėl atves prie Ramiojo vandenyno pakrantės. Šis susitikimas vaikams paliko neišdildomų įspūdžių, atsidėkodami vaikai parašė ambasadoriui V. Ušackui padėkos laiškus.

V. Ušacko apsilankymas San Diego sutapo su San Diego LB valdybos organizuojamu metiniu bendruomenės „Rudens baliumi“, todėl ambasadorius savo knygą pristatė vakare, šios iškilmingos šventės metu.

Viena pagrindinių „Rudens baliaus“ organizatorių, o kartu ir vakaro vedančioji, Maria „Duša“ Naujokaitis-Burggren, pakvietė bendruomenės pirmininkę Giedrę Milašienę tarti sveikinamąjį žodį.

Visų San Diego apylinkės lietuvių vardu G. Milašienė pasveikino svečią, ambasadorių V. Ušacką, o taip pat ir visus iš arti ir toliau atvykusius svečius. Buvo nuoširdžiai padėkota visiems už jų malonų dalyvavimą sandiegiečių metinėje šventėje. Vėliau G. Milašienė pristatė šių metų JAV LB San Diego apylinkės valdybos narius, ir pareiškė jiems ypatingą padėką už jų entuziazmą, darbą ir asmeninį indėlį į lietuvišką veiklą. G. Milašienė džiaugėsi ne tik JAV LB San

San Diego LB apylinkės valdyba su Lietuvos ambasadoriumi JAV Vygaudu Ušacku. Iš kairės: ižd. Regina Lišauskienė, socialinių reikalų vadovas Rolandas Kaušas, sekretorius Gintas Kazlauskas, pirm. Giedrė Milašienė, amb. Ušackas, specialiųjų renginių vadovė Maria „Duša“ Naujokaitis-Burggren, vicepirm. dr. Arnoldas Čeponis.

Diego apylinkės narių skaičiaus didėjimu, bet ir Bernardo Brazdžionio vardo lituanistinės mokyklėlės augimu. Palinkėjusi smagaus vakaro, pirmininkė visus kvietė ir toliau energingai dalyvauti bendruomenės veikloje bei renginiuose.

Po G. Milašienės sveikinimo poeto Bernardo Brazdžionio vardo lituanistinės mokyklos direktorės Dalytės Lovett ir Simona Valančiūtė-Kauša padėjo bendruomenei ir jos valdybai už paramą mokyklėlei ir įteikė atminimo dovanėles.

Po to ambasadorius V. Ušackas pasveikino visus susirinkusius ir pristatė savo knygą „Kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“. Reikia priminti, kad knyga buvo išleista šiais metais, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro, Čikagoje. Knyga buvo labai aukštai įvertinta autoritetingų politologų ir politikų, tokių kaip dr. Zbigniew Brzezinski, John Shimkus, dr. Raimundo Lopatos ir kitų. Norėtusi pažymėti, jog ir nebūnant ekspertu ar politologu, yra visai akivaizdu, kad ambasadoriaus V. Ušacko „Kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“ yra puikus liudijimas nuosaikaus ambasadoriaus diplomatinio darbo ir jo asmeninio indėlio į praeitį ir paskutinio dešimtmečio diplomatinio proceso, dėl kurių Lietuva tapo NATO ir Europos Sąjungos nare. Knyga taip pat yra originalus rinkinys minčių ir idėjų apie Lietuvos vaidmenį posovietinės erdvės demokratizacijoje. Negalima nepaminėti ir mūsų nuomone, grynai švietėjiškos bei istorinės ambasadoriaus V. Ušacko knygos vertės.

Nepaisant visų nuopelnų ir knygos turinio aktualumo, savo knygos pristatymo metu ambasadorius V. Ušackas didžiausią dėmesį ir rūpestį skyrė plačiau paaiškinti, kaip bus naudojamos ir kokiems tikslams tarnaus už knygą surinktos lėšos. Ambasadorius išreiškė savo susirūpinimą Lietuvos kaimo vaikais. Sužinojome, kad aukos surinktos už knygą, bus skirtos V. Ušacko ir jo žmonos Loretos iniciatyva įkurtai programai kaimo vaikams remti, kuri jau sėkmingai veikia keletą metų. Buvo įdomu išgirsti šios programos atsiradimo istoriją, kuri prasidėjo Utenos apskrityje, Daugailiuose. Ten V. Ušacko iniciatyva buvo įkurtas Daugailių sveikatingumo ir sporto rėmimo fondas, kuris vėliau peraugo į vaikų rėmimo programą finansuojančią įvairių Lietuvos vietovių kaimo vaikų užimtumą, laisvalaikį, užsienio kalbų mokymą ir kompiuterinio raštingumo plėtrą. Baigdamas ambasadorius

Ušackas ne tik padėjo sandiegiečiams už jų veiklą ir parodytą dėmesį, bet ir neslėpė savo susižavėjimo, turiningai ir gerai praleistu laiku Kalifornijoje.

Po knygos pristatymo, V. Ušackas mieliai užrašė dedikacijas visiems, kurie įsigijo jo naują knygą, tuo pačiu suteikdamas galimybę su kiekvienu asmeniškai pasikalbėti, atsakyti į klausimus ir pasidalinti išpučiais. Gyvas bendravimas su ambasadoriumi tapo gražiu viso vakaro akcentu.

Nukelta į 9 psl.

LR ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas su Bernardo Brazdžionio vardo lit. mokyklos mokytojomis San Diego, CA.

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius - Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

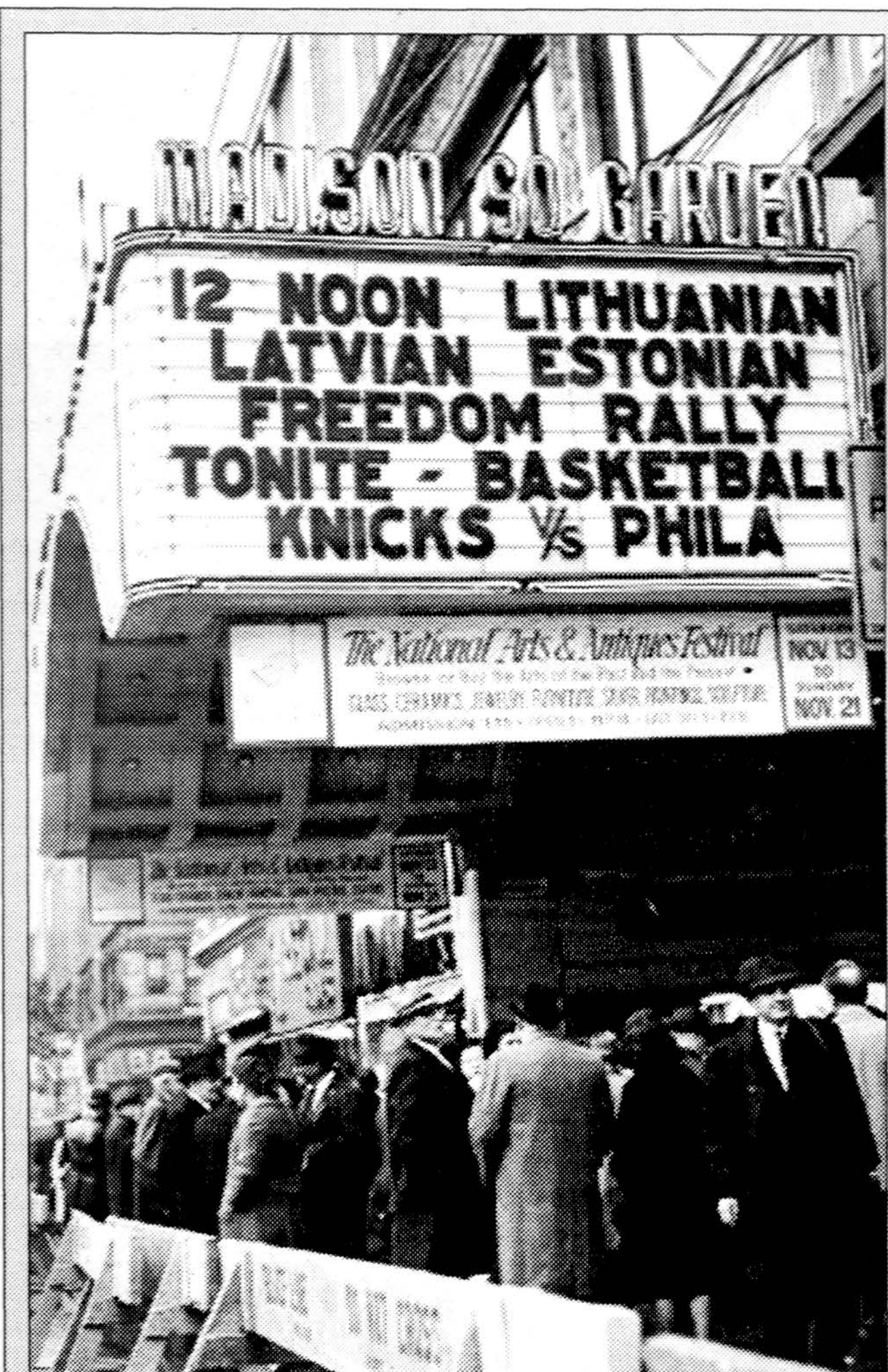
Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Milžiniška protesto akcija, paminint skaudžios Baltijos valstybių okupacijos 25 m. sukaktį, suruošta New York mieste 1965 m. lapkričio 13 d., dalyvaujant daugiau kaip 13,000 baltiečių bei kitų pavergtų tautų žmonių. Vyko ne tik protesto eisena miesto centre, bet mingas Madison Square Garden salėje, kur buvo pasakyta daug ugingų kalbų ir priimta rezoliucijų. Šią akciją teigiamai reagavo ne tik Amerikos žiniasklaida ir politikai, bet labai neigiamai atsiliepė ir Maskva. Nuotraukos iš archyvo.

TYLĖTI IR TŪNOTI AR KALBĖTI IR VEIKTI

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Rugpjūčio 7 d. „Baltijos kelyje“ ats. generolas majoras Jonas Algirdas Kronkaitis rašo, kad yra daugybė veiksmų, kurių turėtume imtis, kad pagaliau pradėtume kovoti su reiškiniais, griaujančiais mūsų valstybingumo pamatus, tačiau pirmučiausia skatina susivokti, „jog blogiui laimėti nieko daugiau nereikia – užtenka, kad doras žmogus būtų pasyvus“. Krikščioniškuoju požiūriu, pasyvumas blogio atžvilgiu laikomas nuodėme. Gailestio akte prieš Mišias tariama: „nusidėjau mintimis, žodžiais, darbais ir apsilėidimais“. Iš tikrųjų pasyvumą arba apsilėidimą, esant blogiui, reikia laikyti jo palaikymu, blogio gyvas-tingumo skatinimu.

Mūsų tautos pasyvumo priežasčių reikėtų ieškoti jos ilgametėje nelaisvėje. Baudžiava, svetimųjų uždėtas jungas, prievartinis nuolankumas valdžioms šimtmečių bėgyje ir tik trumpas laisvės bei nepriklausomybės atokvėpis, stūmė žmogų į nuasmeninimą, užguitumą, tik vergo patirtį turinčiam žmogui laisvė, nepriklausomybė, savivalda (demokratija) iškart netampa gėriu, o veikiau našta, kurios jis dar neišmoko nešti, todėl jis tūno, belauk-

damas, kad geras valdovas ar ponas reikalus patvarkys. „Geram“ valdovui ar ponui to tereikia. Jis nesunkiai pamina minėtas vertybes, naudojasi užguitųjų triūsų, tenkina ne žmonių, o savo reikmes. Išidėmėtina, kad valdantiejiems naudinga, jog žmogus būtų užguitas, kad gyventų skurde, kad jam terūpėtų duona kasdieninė, o ne laisvė, nepriklausomybė, savivalda, valstybingumas, kurios ir yra žmonių saugios būties ir kokybiškos buities pagrindas.

Taip jau nutiko, Lietuvai išsivadavus iš svetimųjų jungo, kad, išvirtinusi visose valstybinėse institucijose, komunistinė partinė nomenklatura ten ir pasiliko, nes užguita visuomenė arba tūnojo, arba išsigandusi laisvės ir savivaldos gūsiu, nusprendė nesitraukti iš pavaldumo vakarykštiesiems prievartautojams, savanoriškai liko jų valdžioje. O ta valdžia pasinaudojo laisve ir nepriklausomybe, iš kapitalizmo niekintojos pati virto laukinio kapitalizmo klanu, tarpstančiu ne iš savo, o iš pavaldžių prakaito.

Tačiau „nebeužtvenksi upės bėgimo“, nors kai kam „prie rusų buvo geriau“, kai kam ir labai gera, teks, išmokus naudotis laisve bei savivalda, pasiekti gerį visai tautai, o ne vien plėšrūniškam klanui. Tik tam

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Paminklo statybai — žalia šviesa

Praėjusios savaitės ketvirtadienį, lapkričio 3 d., iš Washington, DC, pasigirdo gera žinia: pagaliau švystelėjo „žalia šviesa“, suteikianti konkrečią galimybę Amerikos sostinėje pastatyti didingą paminklą komunizmo aukoms. „National Capitol Planning Commission“ vienbalsiai patvirtino paminklo projektą ir vietą: jis bus statomas prie Massachusetts ir New Jersey Ave, šiaurės vakarų miesto dalyje, netoli kapitoliaus. Statybos darbai greičiausiai prasidės 2006 m. balandį ir turėtų užsibaigti maždaug po metų. Projektui skirta 900 kv pėdų dydžio aikštė, o pats paminklas, pasak dr. Lee Edwards, kuris yra Paminklo fondo, skirto lėšų telkimiui ir vėliau vietovės priežiūrai, vaizduos „Demokratiją“ — statulą, stovinčią ant akmeninio pjedestalo. Taip pat aikštėje bus informacija apie 20-ojo šimtmečio būvyje komunistinio režimo atliktus nusikaltimus.

Verta pažymėti, kad šis paminklas skirtas ne tik sovietų okupuotose valstybėse vykdytoms žudynėms, bet visur, kur savo kruvinus pėdsakus paliko komunizmas. Vargiai mūsų planetoje iki šiol imtasi tokio reikšmingo projekto — pastatyti paminklą daugiau kaip 100 mln. komunizmo kankinių.

Tai iš esmės lietuvių tautai daug reikšmingesnis statinys, kaip Valdovų rūmai Vilniuje ar kurio kito pastato restauravimas bei statyba. Paminklas komunizmo aukoms JAV sostinėje — didelis pasiekimas (reikėjo nemažai pastangų, kol apskritai šis projektas buvo pradėtas svarstyti, juo labiau duotas leidimas jį įgyvendinti). Norime tikėti, kad lietuvių visuomenė neliks abejinga paminklo statybai, net tuomet, kai bus prašoma paaugoti pinigų. Tai projektas, kurį mes jau ilgą laiką norėjome pradėti ir turime garbingai užbaigti. Žinia apie paminklo komunizmo aukoms statybą yra dar prasmingesnė, nes ji atėjo būtent tuo laiku, kai prisimename 1965 m. lapkričio 13 d. baltiečių protesto akciją, minint 25 m. nuo sovietų okupacijos. Akcijoje New York mieste dalyvavo per 13,000

žmonių. Ji plačiai nuskambėjo žiniasklaidoje ir JAV valdžios sluoksniuose. Ši ir kitos pavergtų tautų akcijos, vykusios visus okupacijos dešimtmečius, prisidėjo ne tik laisvės atgavimo, bet ir prie komunizmo aukų įamžinimo, pastatant paminklą JAV sostinėje.

Washington, DC, yra daug nuostabių paminklų: buvusiems JAV prezidentams, kariams, kovojusiems ir žuvusiems Antrojo pasaulinio karo metu bei įvairiuose frontuose, kurie nuolat tai vienur, tai kitur pasaulyje išliepsnodavo vadinamuoju „taikos metu“. Čia savo kančių — holokausto — muziejų turi ir žydai, tad prasminga, kad ir komunizmo aukoms paminklas įsirikiuotų į šių istorinių statinių gretas.

Kai Rusija atsisako pripažinti Baltijos valstybių okupaciją; kai griežtai kratosi bet kokios užuominos, kad būtina teisti komunizmo vykdyto genocido nusikaltėlius, kaip buvo teisiami naciai po II pasaulinio karo; kai nenori net girdėti apie medžiaginės žalos, padarytos per pusšimtį okupacijos metų Lietuvoje bei kitose Baltijos valstybėse, atlyginimą, komunizmo aukoms paminklas bus tikrai aštrus krislas Maskvos akyje. Kaip jausis, pavyzdžiui, dabartinis Rusijos prez. Vladimir Putin, kai lankysis Amerikos sostinėje ir jam teks pamatyti šį skaudų „senų laikų“ priminimą?

Esame įsitikinę, kad paminklas komunizmo aukoms Washington, DC, yra tiek pat svarbus, reikšmingas pasiekimas, kaip Lietuvos įstojimas į NATO ar Europos Sąjungą — tai viešas pripažinimas, kad lietuvių tauta (ir kitos šalys, prispaustos kruvinu komunizmo batu) tikrai patyrė daug kančių, prarado daug savo gyventojų. Kai prie to paminklo įvairiomis progomis ir baltai padės vainikus savo tautiečių atminimui, galbūt jų vėlės pagaliau ras ramybę, žinodamos, kad jų patirtos kančios niekuomet nebus pamirštos. Turime būti dėkingi Jungtiniam baltiečių (JBANC) komitetui, ALTui, JAV Lietuvių Bendruomenei ir visiems, pritarusiems bei parėmusiems šio paminklo būtinumą.

teks liautis tūnojus, teks atsitiesti ir stoti į kovą prieš blogį.

Netiesa, kad su blogiu valstybėje galima kovoti tik per partijas, per valdžias — „iš viršaus“, nors tokią privilegiją esantieji valdžioje savinasi. Blogis stengiasi maskuotis gėrio regimybe, blogis vengia viešumo. O visuomenė gali blogį demaskuoti, nuplėšti geradarių ar gelbėtojų kaukę. Paviešintas blogis tampa jo kurpėjo gėdos stulpu, net žemos moralės veikėją priverčia susimąstyti, pajusti gėdą, jei ne prieš tautą, tai prieš palikuonis. Nesmagu turėti tokią įsivaizduoti, kad vaikai ar vaikaičiai negalės didžiutis, kad tėvas ar senelis buvo prezidentas ar premjeras, nes jis išgarsėjo Mikės melagelio pravarde, negalės jie džiaugtis ir paveldėti turtu, nes jo

kilmė — „prichvatizacija“ bei tokios pat kilmės „pasoga“ (kraitis). Nesmagu vaikams ar vaikaičiams būti pravardžiuojamais „kniazikais“ (kunigaikštukais), nes jų motina ar senelė už paslaugas Rusijai pelnė tokį titulą. Nesmagu turėti būti miesto merui pagalvojus, kad jo vaikams ar vaikaičiams teks griauti tėvo ar senelio rūpesčių statydintus, miesto veidą darkančius, statinius.

Kai kas priekaištauja, kad apie blogį valstybėje kalbama per daug, kad nematomi, neiškeliami geri pokyčiai. Geras pokyčius, gerus darbus iš tikrųjų reikia viešinti, skatinti, tačiau apie tarpstantį blogį tylėti nevalia. Blogio įvardijimas yra pirmas žingsnis į jo naikinimą, tolimesni žingsniai — aktyvi veikla.

Nukelta į 8 psl.

EUROPARLAMENTARAI PASIRENGĘ PADĖTI JAUNIESIEMS POLITIKAMS IR POLITOLOGAMS

2005 m. rugsėjo 27 d. jaunieji politologai lankėsi Europarlamentaro rūmuose Strasbūre, VII studentų politologų olimpiados finalinio tarpsnio dalyviai gavę dovaną — kelionę po žymiąsias Europos sostines. Tokią galimybę jiems suteikė europarlamentarė O. Juknevičienė, pasiryžusi visokeriopai remti jaunųjų politikų kartą.

Š.m. pavasarį didžiuosiuose Lietuvos miestuose vyko VII studentų politologų olimpiada. Šiuo Akademinio politologų klubo organizuojamu renginiu siekiama skatinti universitetų studentų iniciatyvą, aktyvesnę ir didesnę domėjimąsi politinėmis bei visuomeninėmis problemomis. Šį kartą ypatingas dėmesys buvo skirtas Euroatlantinėms institucijoms, Europos Sąjungos sutarčiai dėl konstitucijos bei Lietuvos vidaus ir užsienio politikai. Tai ypač sukelė nemažą susidomėjimą tarp politikų, norinčių ir galinčių padėti. Kaip ir kiekvienais metais olimpiadoje varžosi stipriausi ir perspektyviausi Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai, besidomintys politika kaip teoriniu ir praktiniu mokslu bei šių dienų aktualijomis. Šiais metais renginyje dalyvavo šešios aukštosios mokyklos: Vilniaus (VU), Kauno Technologijos (KTU), Klaipėdos (KU), Vytauto Didžiojo (VDU), Lietuvos žemės ūkio (LŽŪ) universitetai bei Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (LKKA).

Finalinis ratas vyko LR Seimo Konferencijų salėje, čia varžėsi 24 geriausi studentai, tuo pačiu iš karto užsitikrinę kelialapį ir ekskursiją, Vilnius — Strasbūras — Paryžius — Briuselis — Berlynas, kuria, kaip dovaną, suteikė europarlamentarė O. Juknevičienė. Europarlamentarė teigia: „Mums reikia aktyvių ir ES politikos subtilybės išmanančių jaunųjų politikų ir politologų. Todėl tokios ekskursijos yra tik paskatinimas dar daugiau mokytis ir naudintis dirbti Lietuvos labui“. Europarlamentaras J. V. Paleckis įsteigė 1,000 Lt vardinę stipendiją. Jo teigimu: „retorikos menas politikoje neturėtų būti pamirštas“.

Sklandžiai praėjusios VII studentų politologų olimpiados organizatoriai iš Akademinio politologų klubo rudenį vėl susitiko su dalyviais, patekusiais į finalinį tarpsnį ir laimėjusiais kelialapį po Europą. O rugsėjo 25 d., sekmadienį, visi drauge pajudėjo link sienos su Lenkija, kur ir prasidėjo ilga, bet labai įdomi ir turtinga, įžymybių kelionė.

Į kelionę leidosi ne tik finalinio rato dalyviai ir organizatoriai, bet ir dėstytojai iš VDU, ir darbuotojai iš Švietimo bei mokslo ministerijos, tuo atsidėkojant už paramą, organizuojant VII studentų politologų olimpiadą.

Taigi, kelionė prasidėjo taip, kad, pervaziavus Lenkiją, keliautojai praleido pažintinį vakarą Vokietijos mieste Štutgarte, kur turėjo galimybę pasivaikščioti po naktinį miestą. Štutgartas tiesiog užbūrė lietuvius savo grožiu, o senamiestyje esanti gatvė, tiesiog švytinti nuo prašmatnių parduotuvių ir senamiėsčio žymiausių paminklų apšviečiančių šviesų, visus nustebino

panašumu į Kauno centre esančią Laisvės alėją.

Kadangi visi buvo pavargę po kelionės, naktiniai pasivaikščiojimai ilgai netruko. Grįžę į viešbutį ir puikiai pailsėję, ryte lietuviai buvo pasitikti tiesiog karališkai. Vokiečiai tikrai negaili pusryčiams patiekti kuo įvairiausio maisto — nuo įvairių vaisių iki vokiškų dešrelių. Nors ir kaip nesinorėjo palikti svetingosios, ir kas svarbiausia, tvarkingosios bei punktualiosios Vokietijos, keliauninkai patraukė į Prancūziją, dar tikrai žinodami, kad paskutinė ekskursijos sostinė bus Berlynas ir jie dar sugrįš į Vokietiją.

Antradienį jaunieji politologai ir jų kolegos atvyko į Prancūzijos ir Vokietijos pasienyje esantį Strasbūrą. Dalį dienos pasivaikščioję po miestą ir aplankę įžymybes bei paplaukię laivu po miestą Reino kanalais (buvo neįsivaizduojamai išpūdinga), popiet nvyko į Europos parlamentą. Vos įėjus į prie pagrindinių įėjimų į instituciją esančią aikštę, visus pasitiko ekspozicija, paruošta Bulgarijos ir Rumunijos atstovų. Norintieji ne tik galėjo pasižiūrėti trumpametražius filmus apie šias šalis, bet ir pasivaikščioti tikru bulgarišku vynu. (Beje, šioje aikštėje nuolat vyksta Europos šalių pristatymai, skatinantys pažinti savo kaimynines šalis.) Dalyviai, kuriam laikui stabtelėję prie parodos, patraukė link įėjimų. Nė stipri apsaugos sistema nesutrukdė įeiti į vidų ir pamatyti instituciją, kur primami dabar jau ir Lietuvos tolimesnį politinį gyvenimą lemiantys sprendimai. Šiek tiek apsižvalgę, ekskursantai patraukė link pagrindinės posėdžių salės, kur jiems buvo suteikta galimybė stebėti tuo metu vykusių europarlamentarų posėdį. Po ištis išpūdingo reginio visi pajudėjo link konferencijoms skirtos salės, kur vyko susitikimas su europarlamentare O. Juknevičiene. Čia, niekieno netrukdomi, galėjo šiltai pabendrauti ir padiskutuoti. Europarlamentarė pabrėžė: „Lietuvai reikia jaunų, šiuolaikiškai mąstančių žmonių, kurie užėmę aukštas pareigas sugebėtų pakreipti šalį gerėjančio gyvenimo keliu. Jūs esate čia, kalbatės su manimi Europarlamente — ir tai jau gera pradžia“. Dalyviai, pajutę savyje sugebėjimus pagerinti Lietuvos politinį ir visuomeninį gyvenimą, bei gavę europarlamentarės palaiminimą, džiugios nuotaikos apimti, nusifotografavo kartu prisiminimui ir, atsisveikinę su O. Juknevičiene, iškeliavo tęsti kelionės.

Trečiadienio vėlyvą rytą keliautojai atvyko į Paryžių. Daugelis, jau vos įvažiavus į Paryžių ir pamačius dar tik priemiestyje esančius dažniausiai kitatautių kvartalus, įsimylėjo žymų ir gausiai apdailintą Paryžių. Apsigyvenę viešbutyje, visi iš karto patraukė link Paryžiaus senamiėsčio, kur pirmiausia užkopė ant Monmartro kalvos, pasigėrė įstabiu Paryžiaus vaizdu iš viršaus, nes Monmartro kalva, viena iš daugelio kalvų, ant kurių buvo pastatytas Paryžius, yra ir pati aukščiausia, todėl senamiestis tikrai puikiai matomas.

Vytauto Didžiojo universiteto jaunieji politologai, apsilankę Strasbūre.

Iš tikrųjų neužtektų ir tūkstantčio puslapių apibūdinti tam, ką ekskursantai pamatė Paryžiuje per tas dvi dienas: Notre Dame katedrą, Luvro muziejų, šimtus karalių ir kunigaikščių rūmų, Eifelio bokštą, Liuksemburgo sodus, Darsė šiuolaikinio meno muziejų ir taip toliau be galo, be krašto... Ypač laimingi keliautojai pasijuto, kai apsilankė Kvepalų muziejuje, kur galėjo ne tik išbandyti įvairiausių kvapų ir pasimėgauti tarsi tikri prancūzai prašmatniais aromatais, bet išgyti pačių naujausių bei madingiausių tikrų prancūziškų kvepalų.

Iki pat vėlumos lakstydami po senamiestį ir naujamiestį (ypač išpūdingas palyginti neseniai XX a. VI deš. pastatytas naujas verslo ir įmonių rajonas), lietuvaičiai, tiesiog kojų neįsivaizduojami, griūdavo ir lovas. Ir tik antrą dieną gavo galimybę pailsinti kojas, kai nusprendė paplaukioti Senos upe laivu ir pasižvalgyti po Paryžių jūreivio akimis.

Ką čia bepridursi — ištis išpūdinga. Nors Paryžius patinka ir toli gražu ne visiems dėl savo perkrautumo, dėl žmonių įvairovės ir laisvo gyvenimo būdo, tačiau net ir didžiausi pesimistai giliai širdyje tikrai negali nepajusti nors trupučio prierašumo ir noro čia dar kartą sugrįžti.

Iš Paryžiaus lėkė visi tiesiai į Briuselį, kur naują dieną keliautojai pasitiko aplankydami jau kitos žymios Europos sostinės senamiestį ir kitas įžymybes. Beje, visų pirma — čia jau „privaloma taisyklė“ — atvykus į Briuselį, visi nusprendė pasižvalgyti po Europos Sąjungos institucijų ansamblį. Pasigėrėję prabangiais pastatais ir pasvajoję kada nors čia sugrįžti kaip ES darbuotojai, lietuviai patraukė link Karališkojo muziejaus, kur buvo sužavėti tiek muziejaus turtais, tiek lengvai suvokiama struktūra. Be abejo, aplankė miesto simbolį — besišlapinantį berniuką bei išgijo visame pasaulyje išgerto belgiško šokolado. Po to dar aplankė pagrindinę miesto aikštę, Belgijos karaliaus rūmus, Briuselio parką ir daug kitų įžymybių bei praleidę keletą valandų mieste, tiesiog vaikštinedami ir gerėdamiesi Belgijos sostine, ekskursan-

tai jau vėl vakarą pajudėjo link Vokietijos, ruošdamiesi naktį praleisti autobuse ir šeštadienio ryte atvykti į Vokietijos sostinę Berlyną.

Viskas pavyko pagal planą, ir Berlynas keliautojus pasitiko ramybės bei švaros dvelksmu. Visi iš pradžių net truputį sutriko, kai iš šurmuliuojančio ir niekad nenurimstančio Paryžiaus bei jau ne tokia didele ramybe pasižymincios Belgijos, visi pakliuvo į erdvų ir labai švarų Berlyną. (Iš tikro tai yra savime suprantama, žinant, kad vokiečiai mėgsta keliauti ir nė vieno savaitgalio nepraleidžia, kiurksodami namie prie televizoriaus). Smarkiai pratuštėjusi Vokietijos sostinė sukelė tik malonius jausmus — nors daugelyje vietų matėme remontuojamų pastatų ir gatvių, tai nesutrukdė žavėtis žymiąja Berlyno siena, Brandenburgo vartais, Reichstago rūmais, Televizijos bokštu, Aleksandro aikšte ir kitomis sostinės įžymybėmis. Ypač savo turtu ir išpūdingomis ekspozicijomis ekskursantus pribloškė visame pasaulyje plačiai žinomas Pergamono muziejus, kuriame gali rasti išsaugotą beveik visą Pergamono šventyklą iš Antikinės Graikijos, bei garsiuosius Gilgamešo vartus iš Babilono laikų.

Gera buvo lankytis po žymiąsias Europos sostines ir dalyviai, nors ir su šiek tiek liūdėsio širdy, patraukė namų link. Spalio 2 d., sekmadienį, visi laimingai sugrįžo. Atsisveikindami Kaune, dar ilgai plepėjo prie autobuso, vis nenorėdami išsiskirti po tikrai nuostabios kelionės, nors jau buvo gana vėlu ir visi tikrai buvo labai pavargę.

Pabaigoje norėtusi paminėti, jog tikrai džiugu, kad kelionė praėjo sklandžiai ir visi keliaivę patyrė tik malonius išpūdžius. Visi nė kiek nesigailėjo šiek tiek apleidę darbo ir mokslo reikalus, nes tai ką pamatė ir patyrė, yra neįkainojamos vertės. Akademinio politologų klubo nariai savo ruožtu tikisi, kad studentai ir toliau domėsio jo veikla, drąsiai dalyvaus jo organizuojamuose renginiuose, ypač kai galima ir daug pasimokyti, ir puikiai praleisti laiką.

Šarūnė Maciulevičiūtė
Akademinio politologų klubo atstovė ryšiams su visuomene

PASTABOS DEMAGOGIKOS MOKSLO ĮVADUI (2)

**IONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

Tačiau sustokime ir atsikvėpkime. Taip, padaryta iš tiesų daug. O vis dėlto, visa tai sukurta pavieniui, apgraiždomis, klaidžiojant patamsyje. Istorijoje buvo vos keletas mėginimų apibendrinti principus ir sukurti metodiką. Kas pasakytų, į kokias aukštumas žmonija būtų įkopusi, jeigu demagogika kaip mokslas būtų susiformavęs prieš vieną ar du tūkstantmečius?

Pirmasis pabandė apibendrinti tai, kas pasiekta, ir suformuluoti konkrečius praktinės veiklos principus Nikola Makiaveli. Savo veikale „Kunigaikštis“ jis duoda savo metui drąsių patarimų, kaip valdyti valstybę. Jo laikmetis buvo charakteringas tuo, kad Italijoje buvo begalė kaimyninių kunigaikštystių, kurių vadovai, visi kaip vienas, tik ir taikėsi kaip nugvelbti iš savo kaimyno vieną kitą miestą ar bent kaimą. Valdovai turėjo būti akyli ir ausyli, jeigu nenorėjo vieną naktį pabusti su durklų, įsmeigtu po penktuoju šonkauliu. Ką jau ką, o anatomiją samdomi žmogžudžiai ir viduramžiais išmanė gerai.

Tačiau mūsų amžininkas, pasiskaitęs „Kunigaikštį“, pasipiktinęs nusvies knygą į šalį. Kitos sąlygos, kiti laikai, kiti papročiai! Nieko tokio, ko iš Makiaveli būtų galima pasimokyti mūsų dienų demagogui, ten nerasite, nebent dėmesio vertą N. Makiaveli nuostatą, jog liaudžiai negali būti pripažinta jokių politinių teisių. Tačiau ši nuostata mūsų dienomis negali būti įdiegta visa apimtimi, — rinkimų teisę liaudžiai vis dėlto tenka palikti, kitaip demagogui būtų sunku realizuoti savo pa-

šaukimą. Del daugelio dalykų vis dar ginčijamasi, tačiau maža vilties, jog bent vienu kitu klausimu bus galima susitarti. Pavyzdžiui, vieni žinovai sako, jog pensijų sistemą reikia privatizuoti, kiti gi laikosi nuomonės, kad ją apskritai reikia likviduoti. Reikia manyti, jog tiesa yra kažkur per vidurį — pensijas reikia skirti tokio dydžio, kad pensininkas, gerokai pataupęs ir viską išsipardavęs, galėtų nusipirkti nebent bilietą į geresnį pasaulį — ko gi daugiau jam benorėti?

Istorijos eigoje demagogikos principus atrado ir sėkmingai juos taikė praktikoje daugelis išymių demagogų, kurių tarpe buvo įvairiausių profesijų atstovų. Visi jie suprato aukščiausio demagogijos principo naudą ir sugebėjimą jį teisingai suvokti: tikslo siekti reikia bet kokiomis priemonėmis. Deja, nesėkmingai susiklosčius aplinkybėms, ne vienam demagogui savo kelią teko baigti ant ešafoto ar kartuvėse. Todėl naujųjų amžių istorija mums pateikia daug pavyzdžių, kaip patys iškiliausi protai atrado, jog, užsibrėžus pakankamai aukštą tikslą, iš pradžių reikia suformuoti atitinkamą instrumentariją, t.y. pasitelkti priemones jam pasiekti, ir tik tuomet griebtis vykdyti savo planus. Buvo suformuluoti ir patikslinti ant-rasis ir trečiasis demagogikos principai.

Nėra reikalo atskirai aiškinti, kad, vieną kartą užsibrėžus pasiekti tikslo bet kokiomis priemonėmis ir apsirūpinus atitinkamu instrumentarijumi, ne vienam demagogui ima svaigti galva, staiga susigaudžius, kokią galią jis sutelkė savo rankose. Tokiais atvejais demagogas dažnai susimąsto: o koks gi tas tikslas, ku-

rio aš turėčiau ir galėčiau siekti? Beveik visada atsakymas būna vienas — valdžia. Ir kur kas rečiau demagogas susimąsto; o koks bus mano tikslas, kai aš prasibrausiu prie valdžios? Atsakymas ne visada būna aiškus ir paguodžiantis. Vienas demagogas pasakys, jog aukščiau valdžios nieko aukštesnio nesurasi, tad ir siekti lyg ir nebūtų ko, kitas, žiūrėk, susigaudys, kad demagogų bus ir daugiau, kad vis tiek ateis toks laikas, kai valdžią teks užleisti kitam, ir pradės sukli galvą, kaip tą nesmagumą uždelsti ar visai jo išvengti. Kažin, ar tik ne taip ir atsiranda diktatoriai? Ir tik nedaugelis susipranta, jog valdžią reikia paversti priemone kitam, aukštesniam tikslui pasiekti.

Taigi, naujieji amžiai demagogikos mokslui suteikė naują kokybę. Ištiesa plejada naujųjų visuomenės ir politikos žvaigždžių paliko mums didžiulį dvasinį lobyną:

— Marx sugalvojo, jog pasauli turi užvaldyti naujais principais susibūrusi bendraminčių organizacija; šiam tikslui pasiekti jis sukūrė iš principo naują teoriją; jis pareiškė, kad proletariatas neturi tėvynės ir neturi ko prarasti, išskyrus savo grandines, kad proletariatai reikia išlaisvinti ir kad tai padarys jo pasekėjai. Jis sukūrė atpirkimo ožio ir dėmesio nukreipimo metodus, moksliskai suskirstęs pasaulį į proletarus ir kapitalistus, visą kalbę suvertęs pastariesiems;

— Lenin pirmasis suformulavo uždavinį, kaip reikia užgrobti valdžią — jis pirmasis sukūrė atitinkamą instrumentariją tikslui siekti — revoliucionierių profesionalų organizaciją;

— Stalin išplėtojo Lenin paty-

rimą, atradęs trečiojo demagogikos principo netobulumą, ir aptikęs, kad visi jo pirmtakai darė esminę klaidą — jie norėjo užgrobti visą pasaulį, neužsitikrinę pakankamu instrumentarijumi užsibrėžtam tikslui pasiekti. Jis savo veikloje išradinėi taikė visus tris principus; sukūrė nomenklatūrą, kurios pagalba sukūrė totalinės prievartos aparatą, kurio pagalba visą Sovietų Sąjungą suvarė į lagerius ir sukėlė Antrąjį pasaulinį karą, o po karo dar pasiglemžė pusę Europos, eilę Azijos kraštų ir suvarė į socialistinį lagerį. Stalin taip pat išrado savikritiką ir sėkmingai taikė metodą „žingsnis po žingsnio“, kurio pagalba jis susidorojo su visais savo konkurentais;

— Hitler panaikino kaltės sąvoką savo įsakymų vykdytojams, pareiškęs, jog jis atmeta sąžinę kaip chimera, ir jog jis pats yra tų vykdytojų sąžinė. Jis kūrybiškai taikė atpirkimo ožio metodą, atradęs, jog reikia sumaniai pasirinkti kaltininką, kuriam būtų galima už viską suversti kaltę, ir pareiškęs, kad dėl visko kalti žydai;

— Gebels sukūrė metodą, kaip melą paversti tiesa; savo metodu jis išrado formulę: „Šimtą kartų pakartotas melas virsta tiesa!“;

— Sovietiniai demagogai (partinė nomenklatūra) savo viešpatavimo pabaigoje išrado klaidų metodą, — jie pareiškė, kad komunistų partija pridare klaidų, dėl ko, atseit, nesą ko ieškoti nusikaltimų žmoniškumui kaltininkų, nes už klaidas dera ne bausti, o barti;

— Nepriklausomos Lietuvos demagogai išrado prichvatizacijos ir švarių rankų metodus.

Bus daugiau.

Antradienio ryte vėl varžybos, po to — laisva diena, ekskursijos į Birutės kalną, Gintaro muziejų, pasivaikščiėjimas pajūriu, smėlyje smulkių gintarėlių rinkimas. Vakarienei autobusais vyko „Pas Juozapą“, kur vaikams buvo tikras rojus, nes ten vėlgi vaikų žaidimo aikštelės, įrengtos iš medžio rąstų, virvių ir pan.

Trečiadienis buvo ypatinga diena. Po pusryčių pro Šiaulius važiuojame į Vilnių. Prieš mus lengvą mašiną išvyko Edis Leipus, broliai Donatas ir Rimas Siliūnai Kryžių kalne pastatyti dr. Romualdo Povilaičio pagamintą nuostabų kryžių, pažymintį „Lituanicos“ trečiąją kelionę į Tėvynę. Jau seniai savo meniškais gabumais pasižymėjęs, dr. Romualdas Povilaitis ne tik suprojektavo ir padarė kryžių, naudodamas medį, varį ir gintarą, bet padarė ir tvorelę, ir ant stulpelių įrašus, su visų atvykusiųjų vardais.

Apskritai — kelionėje oras buvo šiltas, bet palankus, lijo tik protarpiais. Su entuziazmu lipome į pasaulyje unikalų Kryžių kalną, palaimintą popiežiaus Jono Pauliaus II, paženklinant daugelio ašaromis, prašymais, maldomis ir padėkomis, ir ant kelių lipančiais maldininkais. Nusileidę nuo kalno sužinojome, jog „Lituanicos“ kryžius yra lygioje, kalno dešinėje pusėje. Prie jo jau mūsų laukė E. Leipus su broliais Siliūnais bei kunigu Rimvydu Sidaravičium ir seminaristu Luku Laniausku. Kunigui besventinant kryžių ir seminaristui besimeldžiant prasivėrė dangus ir vandens krikštu paženklino susirinkusius. Skėčių jūroje skubiai fotografavomės. Šventoje vietoje nusipirkę suvenyrų ir sulipę į autobusus, tęsėme kelionę į Šiaulius.

Šiauliuose jau antrą kartą mums padėjo, Čikagoje viešėjęs su Rasos Kauneckaitės vaikų ansambliu „Ro-ko-ko“, buvęs Šiaulių vicemeris, dabar miesto tarybos narys Vaclovas Vingras su žmona, ypatingų gabumų dailininke, Laimute. Jie mums iš anksto užsakė pietus dviejuose restoranuose — „Arkos“ ir viešbutyje „Šaulys“. Esame labai jiems dėkingi. Aptarnavimas buvo greitas, labai mandagus ir paslaugus, o skanus maistas,

VIEŠNAGĖ — KAIP AKIMIRKA INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 3

net meniškai patiektas. Neapsieita be gardaus Lietuvai būdingo deserto. Jis ne per saldus ir porcija „kaip tik“! Grižę į Vilnių, dar spėjome aplankyti Televizijos bokštą ir pasimelsti prie atminimo lentų įamžinančių žuvusius Sausio 13-ąją.

Birželio 30 d., ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, vėl varžybos, dalyvavimas VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. Ketvirtadienio vakare ypatinga šventė — priėmimas Prezidentūroje. Prašant priėmimo, Daina Siliūnienė nusiuntė laišką LR ambasadoriui V. Ušackui ir LR prezidentui Valdui Adamkui. Buvo tartasi su „Lituanicos“ „patriarchu“ Rimu Dirvoniu ir buvusiu prezidento patarėju Remigijum Gaška. Kaip ir anksčiau, buvome labai dėkingi, kad prezidentas Valdas Adamkus sutiko 150-ies žmonių grupę priimti Prezidentūroje. Pats prezidentas V. Adamkus bei jo kolega R. Dirvonis buvo vieni ASK „Lituanicos“ steigėjų ir nuolatiniai lietuvių mėgstamo sporto skatintojai. Prezidentas pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė, kad Lietuvos krepšininkas L. Kleiza buvo pakviestas į NBA. Linkėjo jauniems krepšininkams geros sėkmės ir glaudžių ryšių su savo protėvių žeme.

Prezidentūros sodelyje fotografavomės, prezidentas pasirašinėjo autografus ir išskubėjo į kitą susitikimą. Lituanikiukų viešnagė Prezidentūroje įamžino prezidento fotografė Džoja Barysaitė, kurios žymioji karjera prasidėjo, jai atvykus iš Lietuvos ir gyvenant Deerfield, Illinois, pas Viliją Dėdinaitę.

Penktadienį buvo numatyta ekskursija po Vilniaus universitetą, o šeštadienio vakare krepšinio varžyboms pasibaigus, vyko oficialus sporto

šventės atidarymas. Nepaisydami švelnaus lietučio, dalyviai žygiavo Gedimino prospektu, nuo Jakšto gatvės iki Arkikatedros, kur šv. Mišias aukoją kun. Edis Putrimas ir arkikatedros klebonas. Po Mišių autobusais važiuojame į „Siemens“ areną, kur prieš atidarymą susirinkusius linksmينو aerobikos šokėjų grupės iš įvairių Lietuvos vietovių, daugeliui iš jų grojant ritmingo amerikietiško „rap“ muziką.

Iškilminga atidarymo ceremonija buvo lyg „mini-olimpiados“ atidarymas su liepsnos perdavimu ir sveikinimais. Po to buvo tęsiama programa su dainomis, tautiniais ir sportiniais šokiais. Dideliems ir mažiems įspūdį paliko magikai „D'Archy“, cirko šeimos brolis ir sesuo, kurie atliko stebėtinus magijos triukus.

Bus daugiau.

Paulius Siliūnas pas audėjus Palmirą ir Petrą Damijonaičius Vilniuje.

Profesoriaus V. Karatajaus tapybos spalvos palydi rudenį

Retrospektyvinės V. Karatajaus tapybos parodos atidaryme.

Roko Medonio (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 9 d. (ELTA) — Sostinės „Stasio Juškaus galerijoje“ atidaryta vieno iš žymiausių Lietuvos tapytojų Vlado Karatajaus jubiliejinė paroda, skirta autoriaus 80-mečiui.

Gedimino kalno papėdėje įsikūrusios „Stasio Juškaus galerijos“ erdves visam mėnesiui užpildė daugiau kaip 40 geriausių profesoriaus V. Karatajaus darbų — portretų, peizažų ir natiurmortų. Šia paroda menininkas tarsi įrodo, kad per penkis dešimtmečius kūrybinės veiklos jis niekada nesiliovė tikėjęs beribėmis spalvų galimybėmis.

„Rudens pabaigai norėjome pristatyti spalvingą tapybos parodą. Visuose dailininko darbuose jaučiama patyrusio koloristo ranka bei subtilus spalvos pojūtis, padedantis su teikti jai dar daugiau ekspresyvumo“, — sakė „Stasio Juškaus galerijos“ direktorius Donatas Juškus. Anot jo, retrospektyvinėje parodoje pristatomi geriausi įvairių laikotarpių ir įvairių žanrų darbai. Daugelis jų šiuo metu pagrįstai priskiriami Lietuvos tapybos klasikais.

Klasikinės dailės ir lietuvių tapybos meistrų kūrybą daugelį metų studijavęs V. Karatajus pirmąsias

dailės pamokas gavo iš Petro Tarabildos, Igno Piščiko. Iš Vytauto Mackevičiaus perėmė kompozicinio mąstymo, iš Antano Gudaičio — koloristiškumo principus, lietuviško portreto kūrimo meno sėmėsi iš Justino Vienožinskio ir Vlado Didžioko.

Baigęs studijas, V. Karatajus nuo 1952 m. dėstė tuometiniame Dailės institute (dabar Vilniaus dailės akademija), 1968 m. tapo Tapybos katedros vedėju. Visad rūpinosi, kad jo studentai gautų tvirtus profesionalumo pagrindus, skatino juos atskleisti savo individualumą. Sukauptas pedagoginis ir kūrybinis patyrimas paskatino profesorį parašyti „Tapybos technikos“ vadovėlį, išleistą 1976 metais. Klasikinės tapybos tradiciją puoselėjantis dailininkas pats yra išugdęs nemažą būrį talentų. Daugelis garsių šiuolaikinių Lietuvos dailininkų — buvę V. Karatajaus studentai.

„Gamta ir jos grožis yra vienas iš pagrindinių V. Karatajaus įkvėpimo šaltinių, tad dailininko kūryboje svarbią vietą užima peizažai ir natiurmortai“, — sakė D. Juškus.

D. Juškaus teigimu, šie du klasikiniai žanrai yra mėgstami ir galerijos lankytojų.

Sportas

* **Antrą pergalę trečiose 32 komandų FIBA Europos taurės vyrų krepšinio turnyro rungtynėse** iškovojo Šiaulių „Šiaulių“ krepšininkai. Keturių komandų C grupės trečiojo turo varžybose antradienį namuose lietuviai po ypą sekmingo trečiojo kėlinio 74:69 nugalėjo Canto „Vertical Vision“ (Italija) komandą su Mindaugu Katelynu ir pakilo į antrą vietą. 16 taškų nugalėtojams pelnė Darius Pakamanis, 12 — Tadas Klimavičius, po 9 — Rolandas Vaičiūnas ir Artūras Jomantas. 7 taškus į svečių krepšį įmetė Vaidas Pauliukėnas, 6 — Mantas Ruikis bei Artūras Masiulis, 5 — Augenijus Vaškys, 4 — Audrius Danusevičius.

* **Trečiadienį 2005-2006 metų Estijos futbolo taurės turnyro aštuntfinalio rungtynėse** šalies čempionas Talino TVMK komanda 2:1 (1:1) nugalėjo sidabro medalininkę Talino „Levadia“ vienuolikę bei pateko į varžybų ketvirtfinalį. Abu įvarčius nugalėtojams pelnė Egidijus Juška (10 ir 86 min.).

* **Skausmas dešiniame kelyje** nesutrukdė vidurio puolėjui iš Lietuvos svariai prisidėti prie

antrosios Cleveland „Cavaliers“ komandos pergalės NBA reguliariojo sezono rungtynėse. „Cavaliers“ krepšininkai svečiuose 105:93 nugalėjo Toronto „Raptors“ komandą, o lietuvius buvo vienas naudingiausių šio varžybų žaidėjų — per 29 minutes jis pelnė 15 taškų, atkovojo 8 ir perėmė 1 kamuolį, atliko du rezultatyvius perdavimus bei blokavo du varžovų metimus. Ž. Ilgauskas užima antrą vietą lygoje pagal po varžovų krepšiu atkovotus kamuolius — 4.3 per rungtynes.

* **Devintą pralaimėjimą penkioliktosios NHL reguliariojo sezono rungtynėse patyrė ketvirtą vietą** Rytų konferencijos Pietryčių grupėje užimantis Dainiaus Zubraus Washington „Capitals“ komanda. Antradienį svečiuose „Capitals“ ledo ritulininkai 5:6 nusileido Toronto „Maple Leafs“ komandai, kurią vos prieš dvi dienas buvo įveikę namuose rezultatu 5:4. Pirmąsias rungtynes po traumos žaidęs D. Zubrus per 18 minučių pats tris sykius smūgiavo į varžovų vartus, blokavo varžovo metimą ir „uždirbo“ dvi baudos minutes.

Emigracijos pasekmės: šalyje trūksta statybininkų

Atkelta iš 1 psl.

70 proc. bedarbių yra nepasirengę konkuruoti darbo rinkoje arba turi nepaklausias profesijas. Pasak J. Zvicevičienės, jaunesni bedarbiai noriai renkasi darbo biržos apmokėtus kursus ir mokosi dažytojo, tinkuotojo ar kokio kito statybinio amato.

Net ir trūkstant kvalifikuotų statybininkų, statybos nenutrūksta, tačiau statybų bendrovėms jau tenka samdyti ir tokius statybininkus, kurie į darbą žiūri pro pirštus. „Jeigu anksčiau bet kokį žmogų, kuris blogai dirba ar girtuokliauja atleisdavome, tai dabar tenka su jais taikstyti. Reikia auklėti, barti, mokyti ir perdarinėti jų darbą, tačiau kai trūksta žmonių, nėra kitos išeities“, — pasakojo statybų įmonės vadovas R. Bublys.

Statybininkų sąjungos prezidentas Adakras Šeštakauskas sako, kad per 5-erius pastaruosius metus statybų apimtys padidėjo beveik dvigubai, todėl išaugo ir darbuotojų paklausa. Kita priežastis, kodėl Lietuvoje trūksta statybininkų, yra vis dar besitęsianti emigracija. Anglijoje bei Skandinavijos šalyse statybininkai uždirba keletą kartų daugiau. Mūrininkas Anglijoje gali uždirbti apie 10,000-12,000 litų.

Laimės ieškoti svetur išvažiuoja tiek lietuvių, kad šalyje pastebimai mažėja nedarbo lygis. Lietuvos darbo biržos duomenimis bedarbių skaičius lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu yra beveik trečdaliu sumažėjęs.

Statybos įmonių vadovų teigimu emigruoti daugiau linkę jauni statybininkai. Šeimą turintys darbuotojai dažnai lieka Lietuvoje. „Man pragyvenimui socialiai užtenka. Kam man važiuoti į užsienį, jeigu aš čia galiu užsidirbti, išmaitinti šeimą. Būti šalia šeimos“, — sakė Sergejus Bezubovas, mūrininku dirbantis daugiau

kaip 20 metų.

Kai kurios bendrovės, siekdamos išlaikyti savo darbuotojus imonėje, kartu su jais vyksta į užsienį. „Mes ir patys su žmonėmis bėgame į užsienį. Šiuo metu Belgijoje atliekame mūrijimo darbus ir dalis mūsų žmonių ten dirba“, — sakė statybų bendrovės vadovas R. Bublys.

Suaktyvėjus gyvenamųjų namų statybai, sparčiau daugėja tokių statybininkų, kurie išeina iš statybos bendrovių ir remontuoja butus ar stato privačius namus gyventojams. Norėdami dirbti legaliai tokie statybininkai turi pasiimti verslo liudijimą iš mokesčių inspekcijos. Vilniuje toks leidimas verstis statybos ar remonto darbais kainuoja daugiau kaip 70 litų per mėnesį.

Nusipirkusių verslo liudijimus statybos darbams vis daugėja. Pasak Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko pavaduotojos Birutės Černiuvienės, verslo liudijimus perka daugiau žmonių, negu steigiasi statybinių įmonių. „Jeigu šiuos metus palyginsime su 2003-aisiais, tai statybinių įmonių, kurios užsiima statybų verslu sumažėjo beveik septyniais šimtais“, — sakė B. Černiuvienė.

Pasiėmę verslo liudijimą statybininkai klientų sako neieškantys. Žmonės patys skambina ir siūlo suremontuoti ar įrengti būstą.

Nors verslo liudijimą turintys statybininkai neturi stabilų pajamų, o uždarbis priklauso nuo paties žmogaus, būtent gyventojams dirbančių statybininkų atlyginimai yra labiausiai priartėję prie vakarietiškių. Butus remontuojantis tinkuotojas, ar privačius namus statantis mūrininkas per mėnesį gali uždirbti daugiau nei 5,000 litų. Dirbdami per išėgines ar po 10-14 valandų per dieną kai kurie statybininkai uždirba ir 10,000-12,000 litų per mėnesį.

Seimas tirs A. Valionio praeitį

Vilnius, lapkričio 9 d. (BNS) — 53 parlamentarams balsavus už, 12 prieš, 28 susilaikius, Seimas nusprendė steigti laikinąją tyrimo komisiją užsienio reikalų ministro Antano Valionio galimoms sąsajoms su užsienio valstybių slaptosiomis tarnybomis tirti.

Komisijos sudėtį Seimas planuoja tvirtinti ketvirtadienio plenariniame posėdyje.

Laikinoji tyrimo komisija turės nustatyti, ar rugsėjo mėnesį LNK televizijos laidoje „Paskutinė instancija“ paskelbta informacija yra teisinga. Laidoje pranešta, esą A. Valionis, studijuodamas Varšuvoje ir dirbdamas Lenkijos radijo laidų užsieniui lietuvių kalba redakcijos vadovu, 1991 metais įteikė tuometiniam užsienio reikalų ministrui Algirdui Saudargui jo pokalbių (1990 metų pabaiga — 1991 metų pradžia) su Vilniumi išklotines.

Jeigu paskelbti faktai atitiks tiesą, komisija turės išsiaiškinti, kaip A. Valionis galejo gauti išklotines, ar apie tai buvo informuotos atitinkamos institucijos ir ar ministras galėjo bendradarbiauti su kurios nors užsienio valstybės slaptosiomis tarnybomis.

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis šiuos įtarimus atmetė kaip absurdiškus.

Šiuo metu su vizitu Rumunijoje

viešintis ministras komentuodamas Seimo priimtą sprendimą sakė neketinąs ignoruoti komisijos darbo ir dar kartą atsakysias į jam keliamus klausimus.

„Į tuos keistus klausimus aš jau esu viešai atsakęs, tačiau suprantu, kad yra tam tikros Seimo procedūros, taigi atsakysiu dar kartą ir bet kokius Seimo komisijos klausimus“, — sakė A. Valionis.

Opozicijoje esantys liberaldemokratai tyrimą dėl užsienio reikalų ministro praeities inicijavo vargais negalais — komisijos sudarymas Seime anksčiau jau buvo strigęs tris kartus.

Dėl šios komisijos parlamente ne kartą buvo kilę audringi procedūrinio pobūdžio ginčai, dėl kurių sprendimą jau du kartus skelbė Etikos ir procedūrų komisija.

Pastarąjį kartą Seimo etikos sargai konstatavo, jog parlamente ši komisija turėtų būti sudaryta be balsavimo, nes to reikalauja daugiau nei 36 Seimo nariai — taip numato Seimo statutas.

Prezidentas V. Adamkus ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas yra sukritikavę liberaldemokratų iniciatyvą dėl laikinosios komisijos A. Valionio veiklai ištirti sudarymo. Prezidentas yra pareiškęs pasitikėti A. Valioniu, kuris savo lojalumą Lietuvai įrodė darbais.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

M. Bloomberg perrinktas New York meru

Michael Bloomberg Reuters nuotr.

New York, lapkričio 9 d. („Reuters“/BNS) — Respublikonas Michael Bloomberg didele balsų persvara buvo perrinktas New York meru, o antradienį vykę rinkimai yra laikomi brangiausiais per visą miesto istoriją.

Suskaiciavus maždaug 95 proc. balsų, buvo paskelbta, kad M. Bloomberg surinko 58 proc., o demokratų kandidatas Fernando Ferrer — 39 procentus.

Apklausa rodė, kad niujorkiečiai labai gerai vertina M. Bloomberg, kuris prieš ketverius metus, kai pirmą kartą buvo išrinktas New York meru, buvo politikos naujokas ir kuris vadovavo miestui po 2001 metų rugsėjo 11-osios atakų, neleidamas miestiečiams pamiršti grės-

mės saugumui.

„Vis dar neatsigavę nuo sukrėtimo, vis dar gedėdami, prieš ketverius metus tikrai nerimavome dėl savo ateities. Kai kas klausė, ar išvis ją turime“, — paskelbdamas savo pergalę viename Manhattan viešbučiu, sakė M. Bloomberg.

„Bet tą naktį pasakėme pasauliui, kad New York gyvuoja ir yra atviras verslui, o šiandien pasaulis žino, kad miestas vėl funkcionuoja, — sakė jis. — Niekada nepamiršau, kad tą niūrią valandą jūs manimi tikėjote“.

M. Bloomberg meru pirmą kartą nedidele persvara buvo išrinktas 2001 metais, vos kelios savaitės po to, kai du užgrobti lėktuvai rėžėsi į Pasaulio prekybos centro dangoraižius. M. Bloomberg, kuris pats finansavo savo rinkimų kampaniją, už buvusį Bronx prezidentą F. Ferrer išleido 8 kartus daugiau — apie 80-100 mln. dolerių.

M. Bloomberg yra naujienų ir finansinės informacijos paslaugų kompanijos „Bloomberg LP“ įkūrėjas. Jis ilgą laiką buvo demokratas, bet 2001-aisiais perėjo į Respublikonų partiją, kad galėtų varžytis palankesniais sąlygomis, tačiau jo pažiūros liko gana liberalios.

California gyventojai atmetė A. Schwarzenegger reformas

San Francisco, lapkričio 9 d. („Reuters“/BNS) — California gubernatoriui Arnold Schwarzenegger nepavyko laimėti specialaus balsavimo, per kurį jis mėgino pristumti stambų vyriausybės reformų paketą ir taip sutvirtinti savo politinius „raumenis“.

Suskaiciavus daugiau kaip 85 proc. balsų, paaiškėjo, kad rinkėjai atmetė visus keturis A. Schwarzenegger pasiūlymus.

Tokiu būdu brangiausi specialieji rinkimai California istorijoje, atsiėję mažiausiai 300 mln. dolerių, įskaitant reklamą ir balsavimo administravimą, nepakeitė valstijos viešosios politikos kurso ir sudavė skaudų smūgį respublikonų gubernatoriui, kuris po vienerių metų vėl ketina dalyvauti rinkimuose.

Sulaukęs nuviliančių rezultatų, A. Schwarzenegger pažadėjo drauge dirbti su demokratų vadovais.

Gubernatorius nurodė, kad prieš planuojamą vizitą Kinijoje valstijos sostinėje jis susitiks su įstatymų leidybos vadovais.

„Mes stengsimės rasti bendrą poziciją. Ketiname kalbėtis apie reformas“, — pažymėjo jis.

Analitikai teigia, kad bendradarbiavimas su demokratais, dominuojančia California partija, gali turėti svarbų vaidmenį politinei nuosakiojo respublikono ateičiai. Dar pirmadienį A. Schwarzenegger padėjai prognozavo, kad gubernatorius laimės balsavimą bent dėl trijų iš keturių savo pasiūlymų.

„Paprastai politikai sugeba rasti ir gerąją blogų rezultatų pusę. Ta-

čiau šianakt A. Schwarzenegger nėra tos gerosios pusės, — teigė valstybės kampanijas sekančio leidinio „California Target Book“ redaktorius Tony Quinn. — California žmonės Arnold visiškai atstūmė“.

Tačiau net oponentai mano, kad A. Schwarzenegger prieš kitų metų gubernatoriaus rinkimus dar gali susigrąžinti savo populiarumą.

„Dabar jis greičiausiai bus labai lankstus, — trečiadienį sakė aktorius Warren Beatty, agitavęs balsuoti prieš A. Schwarzenegger pasiūlymus. — Bandydamas atgauti populiarumą, jis elgsis labai gudriai“.

California rinkėjai įtikinamai atmetė dvi svarbias A. Schwarzenegger siūlytas politikos priemones: Pasiūlymą 76, kuris būtų apribojęs šios valstijos išlaidų augimą, ir Pasiūlymą 77, kuriuo buvo siekiama išstatymų leidėjų atimti teisę nustatinėti rinkimų apygardų ribas ir perduoti ją į pensiją išejusiems teisėjams.

Mažiausia balsų persvara buvo atmetas Pasiūlymas 75, numatantis, kad valstybės tarnautojų profsąjungų pareigūnai turėtų gauti kitų narių leidimą naudoti jų mokesčius politinėms kampanijoms.

Pastarasis žingsnis būtų pakenkęs Demokratų partijai, kuri priklauso nuo profsąjungų paramos.

A. Schwarzenegger, kuris propagodamas savo reformas iš asmeninių lėšų išleido 7 mln. dolerių, taip pat rėmė Pasiūlymą 74, kuris reikalavo, kad mokytojai, prieš pradėdami eiti savo pareigas, palauktų trejus metus. Ši priemonė taip pat atmetta didele balsų persvara.

EUROPA

LONDONAS

Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair, siekdamas išvengti savo pirmojo reikšmingo pralaimėjimo parlamente, kuris turi balsuoti dėl kovos su terorizmu priemonių, ėmėsi dramatiškų veiksmų ir iš užsienio atšaukė du savo ministrų kabineto narius. Įtakingas finansų ministras Gordon Brown į Didžiąją Britaniją išskrido vos pora valandų pabuvęs Izraelyje, kad galėtų balsuoti už pateiktus pasiūlymus ir patraukti vyriausybės pusėn dar neapsisprendusius valdančiosios Leiboristų partijos narius. Užsienio reikalų sekretorius Jack Straw nutraukė vizitą Maskvoje, kad taip pat galėtų paremti minimus planus leisti policijai įtariamus teroristus nepateikus jiems kaltinimų laikyti iki 90 dienų.

DARMSTADT

Europa pasiuntė savo pirmąją kosminę zondą į Venerą, ir šios misijos tikslas yra gauti naujos informacijos apie artimiausią Žemės kaimynę. Iš Darmstadt išikūrusio Kosmoso operacijų centro Europos kosmoso agentūra (EKA) pranešė, kad raketa „Sojuz“ su 1.3 t zonu „Venus Express“ pakilo trečiadienį 3 val. 33 min. vietos laiku — dviem savaitėmis vėliau nei buvo planuota. „Venus Express“ skries maždaug 163 dienas, o patekęs į Veneros gravitacijos jėgos lauką pradės sukis aplink šią planetą, rinkdamas duomenis apie jos atmosferą ir debesis. Tikimasi sužinoti, kodėl ši planeta, savo dydžiu, mase ir sudėtimi tokia panaši į Žemę, pastaruosius 4.6 mln. metų vystėsi visai kitaip.

BRIUSELIS

Keliuose Belgijos miestuose jaunuoliai jau trečią naktį iš eilės padeginėjo automobilius, ir pareigūnai sako, kad taip turbūt pamėgdžiojamas smurtas Prancūzijoje. Praėjusią naktį Antwerpen buvo padegti lengvasis automobilis, autobusas ir

sunkvežimis, o dar po vieną lengvąjį automobilį buvo padegta Ghent ir Lokeren. Keli automobiliai, sviedus į juos „Molotovo kokteilius“, buvo apgadinti Briuselyje. Pareigūnai pareiškė, kad tai buvo pavieniai padėgimo atvejai ir kad jokios riaušės nevyko. Kaip ir Prancūzijoje, Belgijoje gyvena daug imigrantų, kurių daugelis yra kilę iš Maroko, be to, daug imigrantų bendruomenės jaunuolių neturi darbo.

MINSKAS

Baltarusijos prenumeruotų leidinių platinimo monopolininkė valstybinė įmonė „Baltarusijos paštas“ atsisakė platinti pagal prenumeratą vienintelį šalyje opozicijos dienraštį „Narodnaja volia“ ir profsąjungos laikraštį „Solidarnost“, motyvuodama tuo, kad jai ekonomiškai netikslinga dirbti su šiais leidiniais. „Aki vaizdu, kad sutarties nutraukimo priežastys, kurias išvardijo Baltarusijos paštas, yra tik formali dingstis. 2006-ieji — prezidento rinkimų metai, ir juos Baltarusija pradės be nepriklausomų leidinių, — sakė laikraščio „Narodnaja volia“ vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoja Svetlana Kalinkina. — Valdžia užsibrėžė konkrečią užduotį, kad per prezidento rinkimus nė vienas šalies pilietis negalėtų sistemingai gauti nepriklausomos informacijos“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) vadovai nutarė, jog reikia kruopščiai ištirti, kokiomis aplinkybėmis nutekėjo konfidenciali informacija apie slaptus kalėjimus, kuriuos kai kuriose užsienio šalyse išlaiko JAV. Dienraštyje „The Washington Post“ lapkričio 2 dieną paskelbė, kad tokių kalėjimų yra ir Rytų Europoje, ir kad juose laikomi įtariamieji terorizmu asmenys. Antradienį JAV respublikonų atstovai Kongrese pareikalavo išsamaus tyrimo, kokiomis aplinkybėmis informacija apie kalėjimus pateko spaudai. Atstovų Rūmų pirmininkas Dennis Hastert ir respublikonų daugumos Senate vadovas Bill Frist išsiuntė laiškus žvalgybos reikalų komiteams su raginiu imtis bendro tyrimo. Laiške nesmerkiamas tokių slaptų kalėjimų buvimas faktas.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkiu siuntiniu siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Baltiečių protesto akcija Madison Square Garden, New York, 1965 m. lapkričio 13 d.
Nuotrauka iš archyvo.

TYLĖTI IR TŪNOTI AR KALBĖTI IR VEIKTI

Atkelta iš 3 psl.

Daugeliui atrodo, ir jie net „moksliskai“ įrodo, kad tam tikram blogiui pasipriešinti neįmanoma. Tokius mokslinius iškilus politikas ir publicistas Vilius Bražėnas vadina „nieko nedarymo ekspertais“, nuo savęs pridurčiau, ir tūnojo meistras.

Jei dar neišmokome pasinaudoti savivaldos privalumais, neįstengime pasirinkti ir išrinkti į valdžias dorų žmonių, laisvai žodį sakyti ir rašyti, bendruomeninę veiklą plėtoti, nepraleisti pastebimo blogio nemačiom, negirdom, turime visas galimybes. Naudotis tokiomis galimybėmis – visų dorų žmonių priedermė ir pareiga. Ir gražių pavyzdžių turime. Antai, jau paminėto, 93-čius metus einančio skauto nuo 1926 metų Viliaus Bražėno pavardė mirga spaudos puslapiuose, neseniai jis išleido storulę knygą, dalyvauja įvairiuose renginiuose bei susitikimuose su visuomene, turėdamas daugiametę tarptautinės politikos analitiko patirtį ir nepakartojamą išvalgumą, negailėstingai demas-

kuoja blogį valstybėje, skatina burtis į kuopeles, vietas bendruomenes, bendrauti ir veikti „iš apačios“. Džiugu, kad tai – ne vienintelis pavyzdys. Skaitome ir girdime apie besikuriančias ir jau veikiančias vietas bendruomenes, kurios veiksmingai priešinasi biurokratijai, įstengia įgyvendinti savo projektus, ugdo iš savo tarpo būsimus kandidatus į valdžias, akylai stebi ir demaskuoja nedorėlius valdžioje, kovoja su blogiu. Ir apmaudu bei skaudu, kad akademikai, rašytojai, aukštųjų mokyklų profesoriai, su retomis išimtimis, yra abejingi tautos ir jos valstybės reikalams, tyli, tūno savo asmeninėse celėse. Toks elgesys priylgsta pataikavimui iš valdžių einančiam blogiui, maskuojamai korupcijai.

Tautos esminis bruožas yra istorinio likimo bendrystė. Ta bendrystė radosi iš žmonių bendravimo. Bendravimas be kalbėjimo neįmanomas, o likimą esmingai lemia aktyvi veikla. Siekdami tvirtinti tautą ir jos valstybę, privalome atpažinti blogį, kalbėti apie jį, veikti prieš jį.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalauskaitė

Ninety fifth lesson. (Nainty fifth lesson) — Devyniasdešimt penkta pamoka.

Renewing my driver's license. (Renūing mai draivers laisens) — Vairavimo teisių atnaujinimas.

I just got a notice from the Secretary of State, my driver's license is going to expire in March. (Ai džest gat a noutis fram tha Sekreteri af Steit, mai draivers laisens iz going tū ekspae in Marč) — Aš gavau pranešimą iš valstijos sekretoriaus, kad mano vairavimo teisės baigiasi kovo mėnesį.

I renewed mine last month, all I had to do was have my eyes examined, my picture taken, and pay the fee. (Ai reniūd main lēst manth, ol ai hed tū dū iz uoz hev mai aiz egzēmind, mai pikčiur teiken, ēnd pei tha fy) — Aš atnaujinu manąsias pereiną mėnesį, man tik reikėjo akis patikrinti, nusifotografuoti ir užmokėti mokestį.

You must not have gotten any tickets for driving violations, like I have. (Jū mast nat hev gaten ani tikets for draiving vajoleišians, laik ai hev) — Tu turbūt nesi gavęs jokių baudų už vairavimo taisyklių pažeidimą, kaip aš.

That's true, I had a warning ticket for driving too fast, but it was just a warning. (Thēts trū, ai hed e uorning tiket for draiving tū fēst, bat it uoz džest e uorning) — Tai tiesa, aš buvau gavęs perspėjimą už per greitą važiavimą, bet tai buvo tik perspėjimas.

I have had two tickets for speeding and one for not stopping at a stop sign. (Ai hev hēd tū

tikets for spyding ēnd uon for nat staping et a stap sain) — Aš turėjau dvi baudas už per greitą važiavimą ir vieną už nesustojimą prie ženklo.

In those cases you have to pass a written test, and they can make you drive as well. (In thouž keises jū hev tū teik e riten test ēnd thei ken meik jū draiv, ez uel) — Tuo atveju tau reikės atlikti egzaminą raštu ir taip pat jie gali reikauti pavairuoti mašiną.

I haven't taken a written test in years, I don't remember a lot of the rules. (Ai hevnt teiken a riten test in jysr, ai dont rymenber e lat af the rūs) — Aš jau daug metų nelaikiau egzaminų raštu, neatsimenu daug taisyklių.

You will have to go to the driver's license testing station and get a book before you take the test. (Jū uil hev tū gou tū the draivers laisens testing steišian ēnd get a buk, byfor jū teik tha test) — Prieš laikant egzaminus, tau reikės nuvažiuoti į patikrinimo būstinę ir gauti knygėlę.

I don't know what I will do if I don't get my driver's license, I wouldn't be able to get to work. (Ai dont nou uoat ai uil dū if ai dont get mai draivers laisens, ai uont be eible tū get tū uork) — Aš nežinau, ką daryčiau, jei negalėčiau vairuoti, negalėčiau pasiekti darbotvės.

Don't worry, if you don't pass the test the first time, they will let you take it again. (Dont uory, if jū dont pēs tha thest fiorst taimē, thei uil let jū teik it agein) — Nesirūpink, jeigu neišlaikysi pirmą kartą, jie leis pakartoti egzaminus.

Margumynai

KURIA GERO ELGESIO JUTIKLIUS

Japonų mokslininkai kuria jutiklius, kurie daugiabučių gyventojams padės paisyti kaimynų. Kai tik gyventojai per garsiai trepsės savo butuose, suaidės arba sušvies išpėjamieji signalai. Juos sukels specialūs, po grindimis įtaisyti, jutikliai, matuojantys žingsnių vibraciją, rašo ekonomikos žurnalas „Nikkei

Weekly“. Jutikliai kuriami kartu su statybų firma „Ando“.

Japonijoje dėl plonyčių namų sienų daugiabučiuose kaimynai laisvai girdi kaimynus. Tačiau japonai paprastai labai stengiasi nekelti nepatogumų vieni kitiems.

Elta

„GERI“ KLIJAI

Amerikietis Colorado valstijos gyventojas, apimtas panikos, kai suprato, kad prilipo prie unitazo dangčio parduotuvės „Home Depot“ tualete, susirgo ir padavė buities reikmenų parduotuvių tinklą į teismą dėl aplaidumo. Nukentėjusysis teigė, jog parduotuvės personalas ignoravo jo prašymą padėti.

57 metų elektros inžinierius Bob Dougherty aiškino ant unitazo praleidęs 20 minučių. Nelaimingas atsitikimas vyriškiui nutiko prieš dvejus metus 2003-aisiais. Žmogus tvirtina, kad praėjus dvejais metams po įvykio jis kenčia nuo potrauminio streso, dėl kurio susirgo diabetu ir sutriko jo širdies veikla.

„Kiekvieną naktį aš sapnuoju košmarus, kad esu uždarytas tamsiame kambaryje be langų, durų, šviežio oro, iš kurio aš niekaip negaliu išeiti. Visada pabundu, išpiltas šalto prakaito“, — pasakojo B. Dougherty.

B. Dougherty praeitą savaitę pateikė teismui ieškinį, kuriame teigia, kad tuomet, kai suprato, jog jo sėdynė ir kojos prilipo prie klizais patepto unitazo dangčio, pamanė esąs ištiktas širdies smūgio.

Nukentėjęs vyriškis tvirtina paaiškinęs savo padėtį į tualetą atėjusiems parduotuvės darbuojams, tačiau jie pamanė, kad tai pokštas. Taigi B. Dougherty teko laukti, kol kas nors kitas ištis jam pagalbos ranką.

Pasak nukentėjusiojo, jam buvo padaryta neatlyginama žala sveikatai, jis patyrė pažeminimą ir dėl streso susirgo diabetu.

„Home Depot“ darbuotojai ne tik ignoravo mano pagalbos šauksmą, jis paprasčiausiai atsisakė man padėti“, — teigė vyriškis.

B. Dougherty įtaria, kad klizus ant unitazo dangčio užpylė trys paaugliai, kurie anksčiau buvo parduotuvės tualete.

ELTA

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SIŪLO DARBĄ

CAREGIVERS / CNA'S
HOURLY TO LIVE-IN
MUST SPEAK ENGLISH
DRIVING A PLUS
IMMEDIATE REFERRALS AVAILABLE
GRISWOLD SPECIAL CARE
847-961-6550

Reikalinga
raštinės darbuotoja

ne pilnai darbo dienai,
gyvenanti Midway oro uosto rajone.
Tel. 773-585-9501

LIETUVIŲ TELKINIAI

SAN DIEGO, CA

Atkelta iš 2 psl.

Kaip jau minėta, knygos pristatymas vyko „Rudens balius“ metu, į kurį sandiegiečiai buvo pasikvietę saloninių šokių grupę „Retro“ iš Los Angeles. „Retro“ grupė yra sėkmingai koncertavusi ne tik Los Angeles, bet ir Cleveland, OH., bei Detroit, MI. San Diego, „Retro“ atliko šokius ir inscenizacijas iš jų numatyto koncerto Čikagoje. Visi liko sužavėti šokėjų dainininkų bei jų vadovės Sigitos Barysienės paruoštu pasirodymu, kuris linksmas, o kai kada ir nostalgikiškas, nuteikė balius dalyvius. Naudodamiesi proga, San Diego LB vardu norėtume padėkoti „Retro“ grupei už jų koncertą ir palinkėti jiems kūrybinės sėkmės. Reikia paminėti, kad prie „Retro“ programos sandiegiečiai buvo pritaikę salės ir stalų papuošimus. Panaudojusi „retro“ motyvus, papuošimus sukūrė ir padarė „Dūšia“ Naujo-kaitis-Burggren. Raudonos, mėlynos ir violetinės spalvų gamos buvo atkartotos ne tik originaliose gėlių puokštėse ant stalų, bet ir staltiesėse bei kėdžių atramų apdangoje.

Po „Retro“ grupės koncerto

vyko šokiai. Muziką šokiams paruošė vakaro DJ Gita Leighton. Į linksmą šokių sukūrį įsijungė visi, įskaitant ir ambasadorių, kuris negalėjo paslėpti savo susižavėjimo sandiegiečių mokestimu linksmi leisti laiką. Taip linksmintis, laikas netruko prabėgti. Atėjo vakaro pabaiga. Susirinkusieji išlydėjo ambasadorių V. Ušacką su daina.

Baigiant norėtume pažymėti, kad San Diego gyvenantys lietuviai vertins ambasadoriaus V. Ušacko ne tik diplomatinę ir visuomeninę veiklą, bet ir jo mokestimą suburti žmones bendrai idėjai ir darbui. Argi ne simboliška yra tai, kad ambasadoriaus V. Ušacko ne tik diplomatinės, bet ir kūrybinės veiklos vaisiai tiesiogiai tarnauja mūsų valstybės Lietuvos ir jos ateities – jaunųjų piliečių – labui. Nuoširdžiai dėkojame ambasadoriui už jo apsilankymą San Diego ir galimybę susipažinti su jo veikla. Iki kito karto!

Straipsnį paruošė:
Rolandas Kaušas,
Giedrė Milašienė,
Dalytė Lovett,
dr. Arnoldas Čeponis

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGŲ – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VANDUO – NE TOKS PAPRASTAS, KAIP ATRODO

Galėtų atrodyti, kad jei ir yra koks nors dalykas, dėl kurio mokslininkai sutaria, tai vanduo. Juk visi puikiai žino, kad vandens simbolis yra H₂O, kad molekulėje du vandenilio atomai jungiasi prie vieno deguonies atomo. Argi gali būti kas nors paprastesnio? Ir visgi chemikai jau 40 metų neprieina vieningos nuomonės apie tai, kaip laše rikiuojasi vandens molekulės.

Vienoje šio mokslinio ginčo barikadų pusėje stovi dviejų būsenų modelio šalininkai. Kitoje pusėje esantys mokslininkai mano, kad teisingesnis yra vadinamasis kontinuumo modelis. Tačiau dabar nauji svarūs įrodymai, pateikti JAV Nacionalinės L. Berkeley laboratorijos ir California universiteto Berkeley (JAV) mokslininkų, atrodo, suteikė lemiamo pranašumo kontinuumo modelio šalininkams.

Nors ir paprastos cheminės sudėties, vanduo anaipol nėra paprasta medžiaga. Daugelis panašios molekulinės masės medžiagų tokiose pačiose sąlygose išgaruoja, o vanduo lieka skystas. Be to, skirtingai nei dauguma kitų medžiagų, vanduo šaldomas plečiasi, o ne traukiasi.

Mokslininkai jau seniai suprato, kad unikalių vandens savybių priežastis – vandeniliniai ryšiai, jungiantys vieną vandens molekulę su kita. Viena vandens molekulė yra V raidės formos, bet deguonies atomas yra labiau elektroneigiamesnis už vandenilio atomus, todėl visi molekulės elektronai linkę būti arčiau deguonies atomo, tad aplink deguonį sukuriamas šiek tiek neigiamas polius, o vandenilio pusėje – šiek tiek teigiamas polius. Dėl kiekvienos vandens molekulės poliškumo tarp jų atsiranda nežymi tarpusavio trauka, vadinama vandeniliniu ryšiu.

Yra žinoma, kad kiekviena vandens molekulė gali sudaryti vandenilinius ryšius atsukdama savo vandenilio atomus į gretimų molekulių deguonies atomus. Kai vanduo būna

ledo būsenoje, tai vandeniliniai ryšiai suformuoja ištisus tinklus, kuriuose kiekviena molekulė tampa dviejų ryšių sonoru ir dviejų ryšių akceptoriumi. Kai tas pats vandens kiekis ištirpsta ir tampa skysčiu, jame suyra apie 10 proc. vandenilinių ryšių. O minėtas chemikų ginčas kilo dėl to, kad nebuvo sutarta kokia yra trūkstamų vandenilinių ryšių prigimtis.

Dviejų būsenų modelio šalininkai įsitikinę, kad vandens molekulės persijunginėja tarp panašios į esančią lede ir nutrūkusio vandenilinio ryšio struktūras. Kontinuumo modelio šalininkai tvirtina, kad trūkę vandeniliniai ryšiai ir lede esantys vandeniliniai ryšiai yra ne dvi skirtingos būsenos, o kraštutiniai galimų deformacijų tolygaus pasiskirstymo pavyzdžiai.

Moksliniame darbe, kuris neseniai buvo publikuotas leidinyje „Proceedings of the National Academy of Sciences“, L. Berkeley laboratorijos ir California universiteto mokslininkai paaiškina, kaip temperatūros pakitimai gali paveikti Ramano sklaidos spektroskopijos metodu gaunamus matavimų rezultatus. Šis metodas plačiai taikomas fizikiniuose ir cheminiuose tyrimuose siekiant apibūdinti medžiagas. Mokslininkai, remiantys skysto vandens dviejų būsenų modelį, kaip pagrindą savo argumentams pateikdavo Ramano spektroskopijos būdu gautus vandens temperatūrinės priklausomybės tyrimo duomenis.

„Pasinaudoję teorinėmis ir eksperimentiniais būdais gautomis žiniomis parodėme, kad daugelis Ramano spektro bruožų, kurie, kaip manyta, yra dviejų būsenų sistemos įrodymas, iš tikrųjų yra tolygaus nesuardytų vandenilinių ryšių pasiskirstymo rezultatas“, – sakė Berkeley laboratorijoje ir California universiteto Chemijos fakultete dirbantis žymus, daug apdovanojimų pelnęs chemikas Richard Saykally.

R. Saykally, didelę savo mokslinės karjeros dalį skyręs sunkiai nustatomų vandens savybių tyrimui, yra vienas iš pagrindinių publikuoto mokslinio darbo autorių. Jam padėjo L. Berkeley laboratorijos chemikas teoretikas Phillip Geissler bei kiti mokslininkai. P. Geissler pagilino skysčių spektroskopijos teorines žinias, todėl buvo įmanoma Ramano spektro bruožus interpretuoti taip, kad jie atitiktų kontinuumo modelį.

Bet kuriuo laiko momentu dalis vandenilinių ryšių skystyje turi būti labai smarkiai iškreipti, nes priešingu atveju vanduo būtų ne skystoje, o kietoje būsenoje. Tačiau, pasak mokslinio darbo bendraautoriaus Jared Smith, atlikusio pagrindinius eksperimentus, nauji detalesni Ramano spektroskopijos matavimai parodė, kad bet kokie nutrūkę vandeniliniai

ryšiai vandens mėginyje persiformuoja taip greitai (maždaug per 200 femtosekundžių), kad jie jokios įtakos neturi.

„Paplitusi nuomonė, kad skystyje egzistuoja stabili vandens molekulių dalis su nutrūkusiais vandenilinių ryšiais, atrodo, yra neteisinga. Vandeniliniai ryšiai skystame vandenyje nuolat trūkineja, persiformuoja ir juda. Mūsų eksperimento rezultatai ir skaičiavimai puikiai atitinka kontinuumo modelį“, – sakė J. Smith.

Žinant, kad apie 90 proc. mūsų kraujo yra vanduo bei kad jis sudaro apie 60 proc. viso organizmo masės, svarbu, kad mokslininkai žinotų vandens mikroskopinę struktūrą. Šios žinios naudingos atliekant biologinius modeliavimus, būtinus įvairiems tyrimams – taip pat ir medicininiais.

BNS

Eltos nuotr.

CICERO LIETUVIŲ TELKINIO ŽINIOS

Cicero ir apylinkių lietuviai dar vis sekmadieniais renkasi į Šv. Antano parapijos bažnyčią, išklausti šv. Mišias sava kalba, nepaisant, jog jų eilės vis retėja, o naujų tikinčiųjų matosi tik retesnėmis progomis.

Spalio mėn. 30 d. parapijos biuletenyje buvo išspausdintas Šv. Antano bažnyčios mirusiųjų parapijiečių sąrašas. Nuo praėjusių Vėlinių iki šių iš šios bažnyčios amžinybėn buvo palydėti šie mūsų tautiečiai: Bronė Motušienė, Teodora Zailskienė, Helen Burneikienė, Loretta Grigaliūnienė, Danutė Prapuolienė, Eleonora Teodora Stučinskienė (ši mirė sulaukdama daugiau negu 100 metų amžiaus).

Paskutinį spalio mėnesio sekma-

dienį lietuviškas Mišias atnašavo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Marquette Park kun. dr. Arvydas Žygas. Jis, kaip žinome, yra gimęs ir augęs Cicero lietuvių telkinyje, bet ilgą laiką darbavęsis Lietuvoje, kur ėjo įvairias pareigas. Mišių metu gražiai giedojo muz. Vilmos Meilutytės vadovaujamas lietuvių bažnytinis choras, kurio giedamos giesmės skambėjo galinagai, lyg didelio choro.

Po pamaldų tikintieji susirinko tradicinei kavutei į lietuviams skirtą kambarį parapijos buvusios mokyklos pastate. Čia, kaip įprasta, programai vadovavęs dr. Petras Kisielius pakvietė pasidalinti išpūdziais iš Lietuvos neseniai grįžusią

Birutė Zalatorienė

Birutė Zalatorienė.

Birutė Zalatorienė tėvynėje svečiavosi nuo rugsėjo 9 iki spalio 25 dienos, tad turėjo progos ten daug ką matyti ir patirti. Ji daug keliavo po Lietuvą, kurį laiką pabuvojo vienoje Druskininkų sanatorijoje. Pažymėjo, jog už, palyginus, nebrangią kainą ten galima gauti ne vien tik kambarį, bet ir maistą bei gydomąsias procedūras. Druskininkai jai paliko gerą vaizdą ir kaip miestas. Nors ypatingų naujienų kalbėjoja neat-

skleidė, tačiau papasakojo šviežias Lietuvos gyvenimo naujienas, kadangi į namus buvo sugrįžusi tik porą dienų prieš pranešimą. Atsakydama į klausimus, ji savo mintis dar labiau papildė.

Ši kartą lietuvių susibūrimas buvo šiek tiek trumpesnis, nes dalis žmonių skubėjo į mirusiųjų pagerbimą Šv. Kazimiero kapinėse. O kiti iš ten dar važiuojo į Jaunimo centrą, kur 3 val. prasidėjo kun. Alfonso Lipniūno 100 m. gimimo minėjimas.

Kavutės metu sutikome ir ilgamečius Cicero gyventojus ir lietuvių parapijos bažnyčios lankytojus Larisą ir Aleksandrą J. Jankūnus. Iš jų gavome visai neseniai pasirodžiusį Jūratės Statkutės de Rosales istorinį veikalą anglų kalba — „Goths and Balts“. Šią didelę (359 puslapių) knygą suredagavo Vydūno jaunimo fondas Čikagoje, o išspausdino „Draugo“ spaustuvė. L. ir A. J. Jankūnai apmokėjo vertimo į lietuvių kalbą spausdinimo išlaidas, norint pagerbti jų anksti mirusio sūnaus Aleksandro P. Jankūno atminimą. Plačiau apie šį leidinį parašysime vėliau. Visų Šventųjų dieną — lapkričio 1-ąją, būrys tautiečių buvo susirinkę į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kur iš Brighton Park lietuvių parapijos atvykęs kun. Jaunius Kelpšas aukėjo šv. Mišias. Po mėnesio — gruodžio pradžioje iš Lietuvos sugrįžta kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuris vėl rūpinsis Cicero lietuvių sielovada.

Edvardas Šulaitis

Cicero apylinkės lietuviai parapijos salėje.

Ed. Šulaičio nuotraukos

MANO POMĖGIS - KOLEKCIONAVIMAS

Kartais nei iš šio, nei iš to namuose susikaupia keletas vienodų daiktų, kuriuos gaila išmesti. Pamažu jie pradeda kauptis, tai kas dovanų parveža, tai pats neišskentęs kokių nusiperki. Taip žingsnis po žingsnio pradeda kauptis kolekcija. Atsiradus daugiau vienodos temos daiktų, kartu atsiranda noras kuo daugiau jų turėti, pradėti jais domėtis. Kartais toks visiškai nekaltas žaidimas perauga į azartą, savotišką meilę. Ir visai nesvarbu, ar tai būtų mašinelių modeliai, ar pašto ženklai, ar knygos ir t.t.

Aplinkiniams kartais nesuprantamas toks „suaugusių žmonių žaidimas“, kai kada jie net pasijuokia. Bet, kai kolekcija pasidaro didesnė, dauguma su įdomumu klausosi jos atsiradimo istorijos. Būna ir taip, kad net pačiam renkančiajam jo surinkta kolekcija neatrodo vertinga, jis niekam jos nerodo. Ir tik netikėtai kam nors ją pamačius ir įvertinus,

kolekcionierius pats nustemba, kiek daug jo

padaryta.

Ką galime vadinti kolekcija, kokio ji turi būti dydžio? „Tarptautinių žodžių žodyne“ rašoma: „Kolekcija (lot. collectio „rinkimas“) — kokių nors mokslinė, meninė, istorinė vertę turinčių vienaarūšių daiktų rinkinys, pvz., paveikslų k., mineralų k., pašto ženklų k.“. Man asmeniškai užkliuvo žodžiai „istorinė vertė“. Kas gali pasakyti, kad po kokių šimto metų dabar atrodantys visiškai beverčiai daiktai neįgaus istorinę vertę? Man atrodo, kad kolekcija — tai vienodų daiktų rinkimas. Vieniems žmonėms daiktai atrodo beverčiai, o kitiems jie turi vertę, ir žmogui įdomu juos rinkti. O kokia bus tų daiktų istorinė vertė — pasakys laikas. Kažin ar kas prieš daugelį metų, kai neseniai Anapilin išėjęs kun. tėvas Stanislovas pradėjo rinkti buitinius rakandus, galvojo, kad kada nors jo surinkti puodai ir dubenys bus rimta kolekcija. Buvo ir tokių, kurie net pasiūlydavo, kad kunigas niekais užsiiminėja. Dabar ši paprastų, kažkada naudotų buitinių rakandų kolekcija tapo rimta istorine medžiaga, norintiems

daugiau sužinoti apie lietuvišką buitį.

Laimos Apanavičienės nuotraukose: Nykštukai iš Petro Petručio kolekcijos. P. Petrutis jau 17 metų renka nykštukus, turi didžiulę jų kolekciją. Dalį jos pamatysime ir parodoje „Mano kolekcija“.

Kažkada žurnale „Collector's“ skaičiau, kad net daiktų įpakavimo dėžutės po kiek laiko gali tapti reikalingos, o tai patvirtino neseniai matyta televizijos laida „Antique show“, kurioje aiškiai buvo pasakyta, kad daikto vertė su įpakavimo dėžute yra aukštesnė nei be dėžutės. Mat įpakavimo dėžute duoda daug informacijos apie joje buvusį daiktą.

Taigi, jeigu esate kolekcionierius ar šiaip mėgėjas ką nors rinkti, kviečiame dalyvauti Čiurlionio galerijos Jaunimo centre rengiamoje pa-

rodoje „Mano kolekcija“. Jau atsiliepė keletas žmonių, kurie maloniai sutiko parodyti savo kolekciją parodos lankytojams. Pasirodo, kad ir Čikagoje turime labai įdomių kolekcijų. Tai ir nykštukai, ir trolių, ir degtukų dėžučių etiketės, ir orchidėjos, ir peledos, ir pašto ženklai, visko net neišvardinsi. Norinčius dalyvauti parodoje, prašome skambinti Petrui Petručiui tel. 773-434-4545.

Laima Apanavičienė

PAAUGLIAI ČIKAGOJE: NUO MAŽOJO DARBININKO IKI ŠEIMOS FINANSINIO PATARĖJO

Remontuojama ir visapusiškai atnaujinama Chicago Historical Society (pastatas šiuo metu atrodo kaip tikra statybų aikštelė) nenutraukė savo kultūrinio ir tiriamojo darbo. Neseniai šios organizacijos pastangomis atidaryta ilgo ir kruopštaus darbo pareikalavusi paroda „Teen Chicago“. Jos tikslas – parodyti, kaip paaugliai XX a. dalyvavo kuriant Čikagos istoriją, ir kaip pats miestas – ekonominis, politinis bei kultūrinis darinys – įtakojė paauglių gyvenimo sąlygas ir jų gyvenimo būdą.

Paroda padalinta į dvi dalis: mažesnioji veikia Harold Washington Library Center (pagrindinėje miesto bibliotekoje miesto centre), o išsamesnę ekspoziciją galima apžiūrėti pačiame Chicago Historical Society. Visas projektas suorganizuo-

tas taip, kad jei neturite laiko, galite apsilankyti tik vienoje iš parodos dalių, arba abiejose, nesvarbu kur einant pirmiau.

Kaip ir būdinga Chicago Historical Society projektams, „Teen Chicago“ sieja istoriją ir kultūros tyrinėjimą. Prieš keletą metų Historical Society pasamdė 15 vietinių paauglių ir savo sudėtyje įkūrė Paauglių tarybą. Pasirinkti paaugliai atspindi skirtingas Čikagoje gyvenančių žmonių grupes – etniškai, rasiškai, religijškai bei klasės atžvilgiu. Bendradarbiaujant su šia Paauglių taryba, buvo parengtas minėtasis projektas.

Parodoje eksponuojamos nuotraukos bei filmuota medžiaga (su gausia įtakingų kultūros bei istorijos tyrinėtojų komentarais), kurioje atsispindi, kaip nuo 1900 m. iki šių

dienų kito paauglių gyvenimo sąlygos, požiūris į pasaulį, santykis su suaugusiaisiais. Drauge pabrėžiama tai, kad pasikeitimai paauglių gyvenime buvo sudėtinė visos visuomenės transformacijos dalis.

Ekspozicijoje taip pat galima susipažinti su žymių Čikagos menininkų, verslininkų bei politikų pasakojimais apie savo paauglystę, jų pastebėjimais apie paauglių gyvenimą seniau ir dabar. „Teen Chicago“ įdomiai derina statistiką su vaizdingais pasakojimais, nuotraukomis su vaizdo bei garso įrašais, todėl, jei užėję turite daugiau laiko, būtinai neapsiribokite tik lengviausiai prieinamais eksponatais – nuotraukomis; nepatingėkite pasidomėti ir kito formato medžiaga.

Tai, kad miestas keitėsi kartu su paaugliais, o paaugliai – kartu su miestu, nesunku pastebėti. Parodos „pasakojimas“ pradėdamas tuo, kad 1900 m., kai Čikaga ėmė garsėti kaip pramonės centras, besiformuojančioje industrinėje visuomenėje paaugliai nebuvo kokia nors ypatinga miestiečių klasė. Visų pirma jie buvo svarbi reikiamos darbo jėgos dalis. XX a. pradžioje daugelis paauglių dirbdavo mažiausiai 8 darbo valandų dieną, daugiausia mėsos pakavimo bei drabužių parduotuvėse pagalbininkais. Tuo metu ne daugiau kaip 11 proc. visų miesto paauglių reguliariai lankė mokyklas. Padėtis pamažu ėmė keistis po Pirmojo pasaulinio karo, kai tokie išradimai, kaip kasos aparatai bei pneumatiniai kūjai, sumažino fizinės darbo jėgos poreikį. Vėliau paauglius tapo sunkiau įsidarbinti dėl Didžiosios depresijos. Įtakota šių istorinių bei ekonominių pokyčių, JAV valdžia ėmėsi reformų. Tarp 1900 ir 1935 metų paauglių, lankančių mokyklas, skaičius išaugo rekordiniai 90 procentų. 4 dešimtmetyje mokslas JAV tapo privalomas iki 16 metų.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, paauglių padėtis Amerikos visuomenėje iš esmės pasikeitė. Vidurinė mokykla tapo neatšiejama daugelio jų gyvenimo dalimi bei svarbiu visapusiškos patirties šaltiniu. Per keletą dešimtmečių susiformavo ištisa vidurinės mokyklos mokinių subkultūra – su klubais, būreliais, sporto komandomis, įvairia kita užklasine veikla. XXI a. JAV gyventojas, nepabuvojęs šios subkultūros dalimi, rizikuoja būti visuomenės atmetamas arba susiduria su sunkumais sėkmingai gyventi Amerikos socialinėje erdvėje, nebent puikiai moka anglų kalbą ir yra imlus naujai kultūrai. Štai kodėl

neretai lietuviai imigrantai skundžiasi, kad jiems ar jų vėliau atsiųstiems vaikams sunku prisitaikyti bei susiorientuoti JAV visuomenėje. Vidurinėje mokykloje išmokstama svarbiausių priimtinių JAV piliečio elgesio modelių.

Nemaža parodos dalis paskirta atskleisti, kaip per 100 metų pakito JAV paauglio namai bei jo, kaip šeimos nario, vaidmuo. Ypatingai iškalbingos nuotraukos, kuriose nufotografuoti paaugliai savo miegamuosiuose. Kaip pabrėžiama parodos komentaruose, XX a. pradžioje paauglys negalėjo nė svajoti apie atskirą kambarį. Finansinės galimybės šeimas vertė gyventi daug mažesniame plote nei dabar. Pokarinė gerovė leido amerikiečių šeimoms išsikelti į erdvesnius namus, tad pamažu paaugliai įgijo savo miegamuosius, o ilgainiui – ir atskirus kambarius, kuriuos netruko užpildyti jiems svarbiais daiktais: mėgstamų muzikantų plakatais, knygomis, draugų ar tėvų dovanotais niekučiais, o galiausiai – televizoriais, muzikos grotuvais, instrumentais, kompiuteriais, kompiuterinių žaidimų stotimis, lentynomis, prigrūstomis muzikiniais įrašais ir t. t. Jei XX a. pradžioje paaugliai buvo tie, kurie uždirbdavo nemažą dalį šeimos pajamų, tačiau neturėjo jokio „balso“, tai XX a. pabaigoje jie, dirbdami daug mažiau, tapo svarbiais šeimos finansiniais patarėjais. Nemažai šiuolaikinių tėvų teigia, kad prieš perkdami didelius pirkinius, jie tariaisi su savo paaugliais vaikais.

Kaip pabrėžia parodos komentatoriai, šiuolaikinio bei praėjusio amžiaus pradžios paauglio kambarys skiriasi iš esmės: niekada JAV istorijoje paaugliai neturėjo tiek laisvės ir tiek daiktų. Paprastas kuklus XX a. 1 pusės miegamasis XXI a. pradžioje virto gerai sustiprinta ir „apginkluota“ tvirtove nuo „įkyrių“ suaugusiųjų; kartu, turint omenyje kompiuterines technologijas, – privačiu langu į pasaulį.

Kita vertus, pastebint skirtumus ir progresą, negalima paneigti ir to, kad paaugliams būdinga nemažai tų pačių vertybių, tokių, kaip protestas prieš suaugusiųjų nesupratimą, ankstesnės kartos muziką bei madas. Akivaizdu, kad šiuolaikinių paauglių protesto priemonės – daug „galingesnės“.

Plačiau apie projektą „Teen Chicago“ galima pasiskaityti adresu www.teenchicago.org. Šiame puslapyje taip pat yra nemažai dėmesio vertų pasisakymų – rašytinių bei garso įrašų.

Monika Bončkutė

United States Postal Service
Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title: DRAUGAS

2. Publication Number: 1-61-000

3. Filing Date: 11/8/05

4. Issue Frequency: Daily, except Sun & Mon, legal holiday, Tues after legal holiday, Fri. after Thanksgiving, Dec 25, Jan 2.

5. Number of Issues Published Annually: 253

6. Annual Subscription Price: \$120.00

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer): 4545 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer): Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank):
Publisher: Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Editor: Danute Bindokas, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Managing Editor: Vytas Paskus, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)
Full Name: Lithuanian Catholic Press Society
Complete Mailing Address: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
(not-for-profit corporation)

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box.
Full Name: _____
Complete Mailing Address: _____

12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one):
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)

13. Publication Title: DRAUGAS

14. Issue Date for Circulation Data Below: 11/5/05

15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)		4500	4500
b. Paid and/or Requested Circulation (Sum of 1, 2, and 3)		2332	2193
(1) Paid in Advance (Subscriptions and other paid circulation)		1203	1136
(2) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution		390	390
(3) Other Classes Mailed Through the USPS		138	132
c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 1, 2, and 3)		4063	3851
d. Free Distribution by Mail (Sum of 4, 5, and 6)		85	85
(4) Outside-County as Stated on Form 3541			
(5) In-County as Stated on Form 3541			
(6) Other Classes Mailed Through the USPS			
e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)		85	85
f. Total Free Distribution (Sum of d and e)		85	85
g. Total Distribution (Sum of b, c, d, e, and f)		4148	3936
h. Copies not Distributed		352	364
i. Total (Sum of g and h)		4500	4300
j. Percent Paid and/or Requested Circulation (100 times b over i)		92.6%	91.6%

16. Publication of Statement of Ownership:
C. Publication required. Will be printed in the _____ issue of this publication. D. Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: _____ Date: 11/8/05

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆Šeštadienį, lapkričio 12 d. nuo 11:30 iki 2 val. p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) kviečia dalyvauti Field muziejaus vadovaujamoje programoje „Cultural Connections“. Šiomet Balzeko lietuvių kultūros muziejaus draugas yra Amerikos korejiečių tyrimų ir kultūros centras. Lietuvių ir korejiečių atstovai atsakys į klausimus: kaip suprantame grožį, kas mums atrodo tinkama dėvėti, kokią įtaką turi tradicijos, kaip puošėsi pokario karta ir kaip mes kuriame įvaizdį šiandien? Dalyvaus: Mary Krauchunas, Lietuvos garbės vicekonsulė; Sigita Balzekienė, Lietuvių fondo valdybos pirmininkė, Balzeko kultūros muziejaus pirmininkė; Nijolė Voketaitis, modelis; Audronė Tamulienė, Lietuvių tautodailės instituto narė ir Arvydas Tamulis, „Lituanus“ redaktorius. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆Labdaros organizacija Lithuanian Mercy Lift šiais metais švenčia 15 metų jubiliejų ir organizuoja iškilmingą pokylį Morton Arboretum, Lisle, IL, lankytojų salėje, lapkričio 12 d. Visas pelnas bus skirtas Lietuvoje diabetu sergantiems vaikams. Pokylio metu veiks tylusis aukcionas. Aukcionui savo kūrybinius darbus auکوjo šie dailininkai: Nijolė Baniienė, dr. Audrius Plioplys, Magdalena Stankūnienė, Giedrė Žumbakienė ir dr. Jonas Valaitis a.a. žmonos dailininkės Jonės Paltarokaitės-Valaitienės studijų laikais tapytą paveikslą. Bilietus galima užsisakyti skambinant Laimai Jurkūnienai, tel. 847-636-7797 arba 708-354-4835.

◆Lapkričio 13 d. 12:30 val. p.p. visus kviečiame smagiai praleisti popietę PLC, kur vyks madų paroda „Rudens simfonija“. Pietus ruošia A. Šoliūnienė. Norintieji atvykti, prašome skambinti Žibutei tel. 630-257-0153 arba Elzytei tel. 630-257-8617 ir užsisakyti bilietus.

◆Čikagos lietuvių Tauragės klubo gegužinė įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Bus smagi muzika, skanus maistas, veiks baras, loterija, kur galėsite išbandyti savo laimę. Kviečiame visus gausiai dalyvauti ir linksmai praleisti sekmadienio popietę.

◆Čikagos lietuvių zarasiškių klubo metinis susirinkimas įvyks lapkričio 17 d., ketvirtadienį, 1 v. p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43-oji gatvė. Visų narių dalyvavimas būtinas.

◆Lietuvių opera dėkoja visiems gražinusiems loterijos bilietėlių šaknelėms. Kurie negrąžino, prašome nedelsiant tai padaryti ir įsijungti į laimėtojų tarpą. Kam laimė atiteks šiais metais, sužinosite atvykę į Jaunimo centrą, į Operos vėjus pokylį, šeštadienį, lapkričio 19 d., o negalėjusiems dalyvauti apie laimėjimus bus pranešta. Vietas galite užsisakyti pas Jurgį Vidžiūną, tel. 773-767-5609.

◆Lapkričio 20 d. 2 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje matysime Gitos Merkevičiūtės-Kupcinskienės sukurto spektaklį „Ten kur anglių kalnai stėri“ apie Pennsylvania angliakasių Lietuvą. Spektaklį pastatė „Sodauto“ — Bostono lietuvių etnografinis ansamblis. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“. Bi-

lietų kaina 10 dol. ir 15 dol. Jaunimui iki 12 metų — nemokamai.

◆Lapkričio 20 d. Čikagos ramovėnai, talkinant birutietėms ir šauliams, Šaulių namuose rengia 87 m. kariuomenės atkūrimo sukakties paminėjimą. Iškilmingos pamaldos 10:30 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų — apeigos prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant kovotojus ir žuvusiuosius, gynusius Lietuvos laisvę. Minėjimas Šaulių salėje prasidės 12:30 val. p.p. Pagrindinis kalbėtojas — LR Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio saugumo skyriaus vedėjas Stasys Knezy. Meninę dalį atliks Algimantas Barniškis. Po minėjimo užkandžiai ir kavutė.

◆Lemonto Soc. reikalų skyrius lapkričio 23 d., trečiadienį, organizuoja išvyką į Shakespeare Theatre dienių spektaklį. Itališka, spalvinga, improvizuota, apkelivusi visą pasaulį komedija „Arlecchino: Servant of Two Masters“ italų kalba su vertimu į anglų kalbą (kaip operoje). Vietas užsisakyti tel. 708-346-0756.

◆Lapkričio 24 d. 8 val. v. Čikagos lietuvių jaunimo sąjunga kviečia jaunimą (14 metų ir vyresnius) į „Kalakučių šokių“. Šokiai vyks PLC Lietuvių fondo salėje, Lemont. Įėjimas — 10 dol. Daugiau informacijos: www.cljs.org

◆Lapkričio 27 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre vyks 23-oji Premijų šventė. Šventės pirmoje dalyje pagerbsime žurnalistą Romualdą Kriaučiūną, dailininką Vytautą Virkau, muziką Antaną Skridulį, režisierę Iloną Čepaitę, radijo darbuotoją Kazį Gogelį, tautinių šokių mokytoją Antaniną Bulotienę. Specialia padėka bus atžymėtas Pranas Zapolis. Maloniai kviečiame visus atvykti į šią šventę ir pagerbti kūrybinguosius. Antroje dalyje — koncertas, kurio programą atliks Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro solistas Arūnas Dingelis. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“.

◆Čikagos lietuvių jaunimo sąjunga nuoširdžiai kviečia visus sutikti 2006 metus Čikagos miesto centre „Westin River North“ viešbutyje. Registracija jau prasidėjo. Raginame visus kuo skubiau užsiregistruoti ir užsisakyti kambarius viešbutyje. Daugiau informacijos www.cljs.org

◆JAV LB Socialinių reikalų tarnybos Lemont skyrius kiekvieną penktadienį, 2 v. p.p., PLC Bočių menėje rodo filmus iš Lietuvos. Šiuo metu gavome daug naujų filmų. Visi kviečiami pasižiūrėti.

◆Lietuvių fondo naujais nariais 2005 m. rugšėjo mėnesį tapo Rūta ir Tauras Bubliai, paaukoję fondui 300 dol., 2005 m. LF stipendininkė Monika Pociūtė, Dalia Sokienė, Regina ir Eduardas Modestai. Juzė ir Bronius Krokiai gimtadienio proga dukrai Jūratei ir jos vyrui Rimantui Stirbiam padovanojo LF narys. Taip pat LF narys sutuoktinių proga džiaugiasi Asta ir Linas Daukšos. Šią dovaną jie gavo iš Sigitos ir Stanley Balzekų. Laima Jarašiūnienė atminimo įnašu pagerbė Veroniką ir Valdą Braziulius. Džiaugiamės didėjančia Lietuvių fondo šeima. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Poetės J. Degutytės knygos pristatymas

Į gausybę šio savaitgalio lietuviškų renginių Čikagoje sąrašą rikiuojasi ir vienas retesnis pobūdžio įvykių. Tai Lietuvos rašytojų draugijos Vilniuje išleistas poetės Janinos Degutytės poezijos knygos anglų kalba (kartu su lietuviškais tekstais) pristatymas.

Mums ypatingai įdomus faktas, jog šioje knygoje spausdinamus eilėraščius atrinko ir vertė Amerikos lietuvių profesorė Gražina Slavėnas, kuri nėra naujokė šioje srityje. Ji yra humanitarinių mokslų daktarė, lingvistė, kultūrų istorikė. Studijavo ir dėstė kalbas, literatūrą bei istoriją JAV universitetuose. Spausdino lietuvių poezijos vertimus JAV poezijos žurnaluose ir antologijose. Gyvena šalia Buffalo, New York valstijoje.

Jos naujausia 294 puslapių

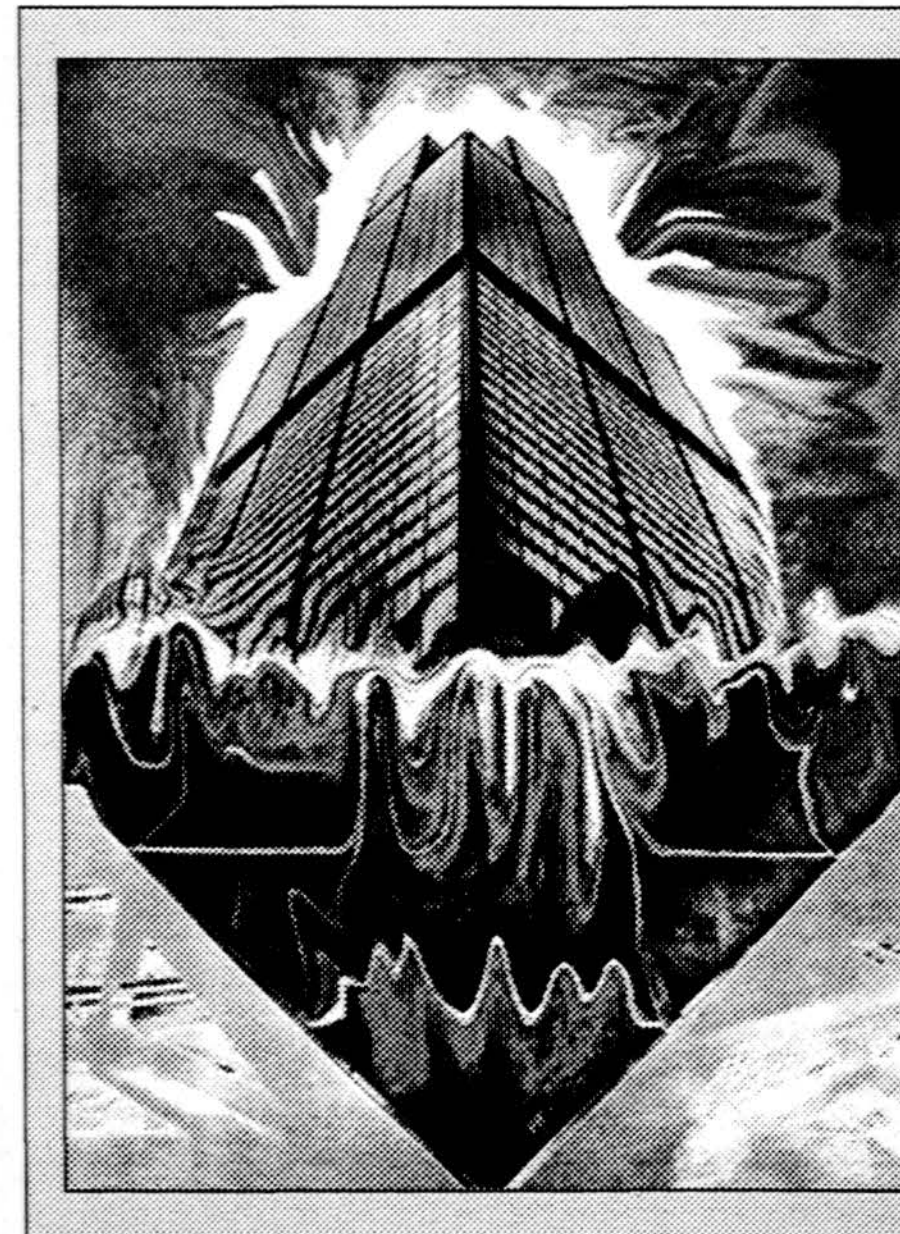

Janina Degutytė

knyga — „Janina Degutytė. Poezija/Poems“ bus pristatyta šį sekmadienį, lapkričio 13 d. 2 val. p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose. Renginį organizuoja Undinė Uogintaitė. Čia bus skaitoma J. Degutytės poezija lietuvių ir anglų kalbomis, o taip pat bus rodoma videojuosta apie šios knygos pristatymą Vilniuje. Rašytojų sąjungos salėje 2003 m. lapkritį. Ten klausytojų buvo pilna salė, eiles skaitė akt. I. Leonavičiūtė, kalbėjo V. Daujotytė, grojo R. Zubovas.

Tikimės, kad poetės J. Degutytės kūrybos gerbėjai gausiai susirinks į jos kūrybos pristatymą Čikagoje, šio sekmadienio popietę, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Rengėjai laukia visų apsilankymo.

E. Šulaitis

Lapkričio 12 d., šeštadienį, 7 val. v. PLC Lietuvių dailės muziejuje atidaroma

ALGIMANTO KEZIO fotografijų paroda apie Čikagą.

Programoje dalyvauja „Sodžius“.

Maloniai kviečiame visus atvykti į parodos atidarymą.

A. Kezio fotografija iš ciklo „Čikaga“

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS POPIETĖ

Darbščios ir sumanios Draugijos valdybos narės, seniūnės Zinos Pocienės dėka Palaimintojo J. Matulaičio koplyčioje spalio 2 d. buvo atnašaujamos šv. Mišios už mirusius Draugijos nares. Nors šio pirmo mėnesio sekmadienį rytinės Mišios buvo skirtos vaikučiams, susirinko nemažas būrelis ir sesių. Vėliau sužinojome, kad prel. J. Urbonas 11 val. pamoksle gražiai apibūdino organizaciją, gavome daug pagyrimų, paskatinių. Ačiū jam.

Bočių menėje susirinkus kavutei, gražiai užtiesti stalai jau laukė

svečių. Nebuvo tai didelės vaišės, bet nuotaika buvo gera ir draugiška. Tai paskatino mūsų vadoves pagalvoti apie galimumą ir ateityje pasikeičiant susirinkti Čikagoje ir Lemonte. Jau daug narių gyvena vakariniuose priemiesčiuose ir bus bandoma visoms ir visiems (laukiami ir broliukai) pabendrauti. Maldą sukalbėjo prelatas J. Urbonas ir pažadėjo daugiau apie mus pasakyti per 11 val. šv. Mišias, ką jis, kaip minėjau, ir padarė. Toliau Draugijos pirmininkė Joana Krutulienė pasveikino susirinkusius. Sesė Valė Plepienė, seniūnių vadovė, taip pat pasidžiaugė narių darbštumu.

Ačiū sesei Zinai už tokį gražų paruošimą ir suorganizavimą. Sulaukėme net keletos naujų narių, būtent: Astos Reitnerienės, Vidos Kosmonienės, Genovaitės Mašilionienės, Genovaitės Paketuriene, Genovaitės Treinienės. Sveikinam jas ir džiaugiamės jų įstojimu į Draugiją.

Irena Gelažienė

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.